

# Štatistický úrad Slovenskej republiky

Kód: 022917  
Okruh: Demografia a  
          sociálna štatistika  
Dátum: júl 2017

# EU SILC 2016 Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia

EU SILC 2016 Poverty Indicators  
and Social Exclusion

Sekcia sociálnych štatistik a demografie  
Generálna riaditeľka sekcie: Ľudmila Ivančíková  
Odbor štatistiky životnej úrovne obyvateľstva  
Kontaktná osoba: Róbert Vlačuha, tel. + 421/2/50 23 62 09

2017

**Autori publikácie:** Róbert Vlačuha  
Yvona Kováčová

**Grafická úprava (obálky):** Kristína Vargová

**Štatistický úrad Slovenskej republiky**  
Informačný servis  
Miletičova 3  
824 67 Bratislava  
tel. +421/2/50 23 63 35, +421/2/50 23 63 39  
e-mail: [info@statistics.sk](mailto:info@statistics.sk)  
[www.statistics.sk](http://www.statistics.sk)

ISBN 978-80-8121-557-5 (online)

---

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Copying contents of this publication either whole or single parts, both in original and adjusted form for commercial purposes is possible only unless the Statistical Office of the Slovak Republic gives written permission. Data of this publication can be used only with identification of the source.

<b>ÚVOD</b> <i>INTRODUCTION</i>	5
<b>1. Chudoba a meranie chudoby</b> <i>Poverty and measurement of poverty</i>	7
<b>2. Vybrané indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia založené na prierezovej zložke EU SILC 2016</b> <i>Selected indicators of poverty and social exclusion based on cross-sectional component of EU SILC 2016</i>	9
<b>2.1 Hranica chudoby, ilustrívne hodnoty</b> <i>At-risk-of-poverty threshold, illustrative values</i>	9
<b>2.2 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch</b> <i>At-risk-of-poverty rate after social transfers</i>	10
<b>2.3 Miera materiálnej deprivácie v členení podľa vybraných vekových skupín, pohlavia a statusu príjmovej chudoby</b> <i>Material deprivation rate by selected age groups, gender and by at-risk-of-poverty status</i>	17
<b>2.4 Miera nízkej pracovnej intenzity</b> <i>Low work intensity rate</i>	19
<b>2.5 Rozptyl okolo hranice rizika chudoby v členení podľa pohlavia</b> <i>Dispersion around the at-risk-of-poverty threshold by gender</i>	20
<b>2.6 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: S80/S20 pomer príjmov horného a dolného kvintilu</b> <i>Inequality of income distribution: S80/S20 income quintile share ratio</i>	21
<b>2.7 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: Gini koeficient</b> <i>Inequality of income distribution: Gini coefficient</i>	22
<b>2.8 Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi v členení podľa vybraných vekových skupín a pohlavia</b> <i>At-risk-of-poverty rate before social transfers by selected age groups and by gender</i>	23
<b>2.9 Relatívny prepad mediánu príjmov v riziku chudoby v členení podľa vekových skupín a pohlavia</b> <i>Relative median at-risk-of-poverty gap by selected age groups and by gender</i>	26
<b>2.10 Miera rizika chudoby zakotvená v čase (2008) v členení podľa vekových skupín a pohlavia</b> <i>At-risk-of-poverty rate anchored at a fixed moment in time (2008) by selected age groups and by gender</i>	27
<b>3. Stratégia Európa 2020 a jej ciele</b> <i>The Europe 2020 Strategy and its targets</i>	28
<b>3.1 Agregovaný indikátor chudoby a sociálneho vylúčenia</b> <i>Aggregate indicator of poverty and social exclusion</i>	29
<b>ZÁVER</b> <i>CONCLUSION</i>	33

**GRAFY**  
*CHARTS*

**TEMATICKÉ MAPY**  
*MAPS*

## ÚVOD

Publikácia „EU SILC 2016 - Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia“ poskytuje prehľad o základných indikátoroch chudoby a sociálneho vylúčenia, pre ktoré je zdrojom dát výberové štatistické zisťovanie EU SILC 2016 (UDB 27/04/2017).

Už od roku 2005 Štatistický úrad Slovenskej republiky realizuje na Slovensku výberové zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností (EU SILC). Ide o harmonizované zisťovanie členských štátov EU, ktorého úlohou je zabezpečiť produkciu pravidelných, včasných a kvalitných údajov o príjmoch, chudobe a sociálnom vylúčení. Zisťovanie EU SILC sa stalo zdrojovou základňou pre analýzy životnej úrovne obyvateľstva, ako i pre koncepcné zámery a prijímanie opatrení smerujúcich k zvyšovaniu kvality života občanov SR. Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia prezentované v tejto publikácii sú jedným z hlavných výstupov z tohto zisťovania. Dokumentujú úroveň a štruktúru chudoby na národnej úrovni a zároveň sú podkladom pre analýzy o chudobe a sociálnom vylúčení v rámci krajín Európskej únie. Na národnej úrovni nám zistené údaje umožňujú sledovať chudobu a sociálne vylúčenie z viacerých aspektov a dimenzií – z hľadiska vývoja chudoby v čase, z hľadiska zloženia domácností, ale aj z hľadiska zdravia, vzdelania a pod.

Prvá kapitola publikácie je zameraná na priblíženie konceptu chudoby a sociálneho vylúčenia. Jej súčasťou sú aj definície celkového hrubého, disponibilného a ekvivalentného príjmu domácností a definícia veku osôb.

Druhá kapitola je členená na niekoľko podkapitol, v ktorých sú analyzované jednotlivé vybrané indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia v rôznych členeniach. Pre komplexnejšie pochopenie dopadov chudoby a sociálneho vylúčenia sú indikátory doplnené o analýzu príjmových nerovností a materiálnej deprivácie (pocit nedostatočného uspokojenia potrieb domácnosti a jej členov).

Tretia kapitola publikácie stručne popisuje hlavné ciele stratégie Európa 2020, ktoré určujú smer vývoja hospodárstva EÚ do roku 2020. Napĺňanie týchto cieľov sa monitoruje prostredníctvom merateľných ukazovateľov (indikátorov). Jeden zo

## INTRODUCTION

Publication „EU SILC 2016 – Poverty Indicators and Social Exclusion“ provides summary on basic indicators of poverty and social exclusion, for which the sample statistical survey EU SILC 2016 (UDB 27/04/2017) is data source.

Since 2005, the Statistical Office of the Slovak Republic has carried out sample survey on income and living conditions of households (EU SILC) in Slovakia. It is harmonized survey within EU Member States with the goal to ensure production of regular, timely and high quality data on income, poverty and social exclusion. EU SILC survey has become basic source for analyses of living standards of population and also for conceptual plans and taking measures towards improving quality of life of Slovak population. Poverty and social exclusion indicators presented in this publication are one of the main outputs from mentioned survey. They document level and structure of poverty at the national level and they are the basis for the analysis of poverty and social exclusion within the EU countries at the same time. At the national level, the collected data allow us to monitor poverty and social exclusion from many aspects and dimensions - in terms of the development of poverty over time, in terms of household structure, but also in terms of health, education, etc.

The first chapter of publication is aimed at introduction to concept of poverty and social exclusion. Definitions of total gross, disposable and equivalised household income and definition of age of persons are also its part.

The second chapter is divided into several subheads, in which individual selected indicators of poverty and social exclusion are analyzed in various breakdowns. For more complex comprehension of impacts of poverty and social exclusion, indicators are supplemented by analysis of income inequalities and material deprivation (feeling of inadequate satisfaction of household and household members' needs).

The third chapter briefly describes main targets of the Europe 2020 Strategy, which determine the trend of economic development by 2020. Meeting these targets is monitoring through measurable indicators. One of these strategic targets relates directly to

strategických cieľov sa týka priamo problematiky chudoby a na meranie tohto cieľa bol zavedený agregovaný indikátor chudoby a sociálneho vylúčenia. A práve v podkapitole 3.1 sú analyzované výsledky uvedeného indikátora na základe údajov zo zisťovania EU SILC 2016.

poverty issue and for measuring this target there was established aggregate indicator of poverty and social exclusion. And just in subchapter 3.1 are analyzed the results of mentioned indicator based on data from EU SILC 2016.

## 1. Chudoba a meranie chudoby

Chudoba a sociálne vylúčenie sú javy mnohodimenzionálne. Tak ako neexistuje jediná, alebo správna definícia chudoby, neexistuje ani jediný všeobecne priatý spôsob jej merania. Každé meranie chudoby znamená, že meriame len určitý koncept chudoby.

Existuje viacero konceptov chudoby, ktoré sú zatriedené podľa množstva kritérií, pričom sa tieto triedenia vzájomne prekryvajú. Rozlišujú sa napríklad dvojice kategórií konceptov chudoby, ako sú: absolútny a relatívny, priamy a nepriamy, objektívny a subjektívny koncept. V tejto publikácii sa zameriame na analýzu medzinárodne definovaných a porovnateľných indikátorov chudoby a sociálneho vylúčenia, ktoré vychádzajú z ekvivalentného disponibilného príjmu domácností zadefinovaného v zisťovaní EU SILC. Tieto indikátory merajú nasledujúce koncepty chudoby:

- *relatívny koncept* - relatívna miera chudoby vychádza z hodnotenia (porovnania) príjmov k určitej strednej hodnote, v našom prípade k národnnej hranici chudoby,
- *nepriamy koncept* - meranie chudoby sa realizuje prostredníctvom disponibilného príjmu domácností, pričom sa neberú do úvahy výdavky domácností,
- *objektívny koncept* - hranica chudoby sa nestanovuje subjektívne na základe skúseností a odpovedí jednotlivých členov domácností, ale sa stanovuje na základe nezávislých a objektívne vybraných kritérií.

Obdobie, za ktoré sa zisťujú príjmy používané pri výpočte indikátorov (*príjmové referenčné obdobie*), je kalendárny rok predchádzajúci roku zisťovania, t. j. pre zisťovanie EU SILC 2016 predstavovalo príjmové referenčné obdobie kalendárny rok 2015.

*Celkový hrubý príjem domácnosti*, definovaný v zisťovaní EU SILC, zahŕňa príjem všetkých členov domácnosti a zložky príjmu, ktoré boli sledované na úrovni domácnosti. Obsahuje: príjem zo zamestnania (hrubý peňažný príjem zo zamestnania a jemu blízky príjem), príjem z využívania služobného auta, hrubé peňažné zisky alebo straty zo samostatnej zárobkovej činnosti (vrátane honorárov), príjem z majetku (príjem z prenájmu majetku alebo pozemku a úroky, dividendy, zisk z kapitálových investícií do neregistrovaného podniku), bežne priaté transfery ako sú sociálne dávky (rodinné dávky a príspevky vyplácané rodinám s deťmi, príspevky na bývanie, podpora v nezamestnanosti, starobné dávky, dávky

## 1. Poverty and measurement of poverty

Poverty and social exclusion are multidimensional phenomena. As not the only one or right definition of poverty exists, nor the only one generally approved method for measurement of poverty exists. Each measurement of poverty means that we measure only some poverty concept.

Various poverty concepts exist, which are grouped according to many criteria, where these groups overlap each other. There can be distinguished for example couples of categories of poverty concepts such as: absolute and relative, direct and indirect, objective and subjective concept. In this publication we aim at analysis of internationally defined and comparable indicators of poverty and social exclusion, which are based on equivalised disposable household incomes defined for EU SILC survey. These indicators measure following poverty concepts:

- *relative concept* - relative at-risk-of-poverty rate is based on evaluation (comparision) of incomes to relevant mean value, in our case to national poverty threshold,
- *indirect concept* - measurement of poverty is realized through disposable household incomes, where household expenditures are not taken into account,
- *objective concept* - poverty threshold is not set up subjectively on the base of experience and responses of individual household members, but is done on the basis of independent and objectively selected criteria.

Period, which is used for incomes in calculation of indicators (*income reference period*) is calendar year preceding the year of the survey, i.e for EU SILC 2016 income reference period was calendar year 2015.

*Total gross household income*, defined in EU SILC survey, includes gross personal income components for all household members and gross income components observed at household level. It comprises of: employee income (gross employee cash or near cash income), benefit from using company car, gross cash benefits or losses from self-employment (including royalties), income from property (income from rental of a property or land and profit from capital investments in unincorporated business), regular transfers received, such as social benefits (family/children related allowances, housing allowances, unemployment benefits, old-age benefits, survivor' benefits, sickness benefits, disability benefits,

pre pozostalých, nemocenské dávky, dávky v invalidite, sociálne vylúčenie inde neklasifikované), príspevky na vzdelanie, príjem osôb mladších ako 16 rokov a pravidelné prijaté peňažné transfery medzi domácnosťami.

*Celkový disponibilný príjem domácnosti* je definovaný ako hrubý príjem domácnosti, od ktorého sú odpočítané pravidelné dane z majetku, pravidelne platené transfery medzi domácnosťami (napr. výživné, pravidelná peňažná pomoc iným domácnostiam) a dane z príjmu a príspevky na sociálne poistenie.

*Ekvivalentný disponibilný príjem domácností* je disponibilný príjem domácnosti vydelený ekvivalentnou veľkosťou domácnosti. Pre výpočet ekvivalentnej veľkosti domácnosti sa v zisťovaní EU SILC požíva tzv. modifikovaná OECD škála, na základe ktorej je každému prvému dospelému členovi domácnosti priradený koeficient 1, každému druhému a ďalšiemu dospelému členovi domácnosti a 14-ročným a starším osobám koeficient 0,5 a každému dieťaťu mladšiemu ako 14 rokov koeficient 0,3. Takto vypočítaný ekvivalentný disponibilný príjem domácnosti je následne priradený každej osobe v rámci domácnosti.

Vek osôb je definovaný ako vek, ktorý osoba dosiahla ku koncu príjmového referenčného obdobia. Pre zisťovanie EU SILC 2016 je to k 31. decembru 2015.

social exclusion not elsewhere classified), education-related allowances, income received by people aged under 16 years old and regular inter-household cash transfers received.

*Total disposable household income* is defined as gross household income minus regular taxes on wealth, regular inter-household cash transfer paid (e.g. alimonies, regular cash support to other households) and tax on income and social insurance contributions.

*Equivalised disposable household income* is disposable household income divided by equivalised household size. For calculation of equivalised household size, modified OECD scale is used in EU SILC survey, on the base of which coefficient 1 is assigned to each first adult household member, coefficient 0.5 to each second and other adult household member and 14 years old and over persons and coefficient 0.3 to each child below 14 years. This calculated equivalised disposable household income is then assigned to each person within household.

Age of persons is defined as the age reached by person at the end of income reference period. For EU SILC 2016 it is up to December 31-st 2015.

## 2. Vybrané indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia založené na prierezovej zložke EU SILC 2016

### 2.1 Hranica rizika chudoby, ilustratívne hodnoty

Hranica rizika chudoby je stanovená ako 60 % mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu. Hodnota hranice rizika chudoby sa uvádzá v PPS (parita kúpnej sily)<sup>1</sup> a v EUR. Hodnota je vyjadrená za nasledovné ilustratívne typy domácností:

- domácnosť jednotlivca,
- domácnosť dvoch dospelých s dvoma závislými deťmi vo veku do 14 rokov.

Pre účely indikátora je závislé dieťa definované ako:

- člen domácnosti vo veku menej ako 18 rokov,
- člen domácnosti vo veku 18 až 24 rokov, ktorý je ekonomicky neaktívny a žije v domácnosti s aspoň jedným rodičom.

## 2. Selected indicators of poverty and social exclusion based on cross-sectional component of EU SILC 2016

### 2.1 At-risk-of-poverty threshold, illustrative values

The at-risk-of poverty threshold is set at 60 % of the national median equivalised disposable income. The value of the at-risk-of-poverty threshold is expressed in PPS (purchasing power standards)<sup>1</sup> and in EUR. The value is expessed for following illustrative household types:

- single person household,
- household with 2 adults with two dependent children under 14 years old.

For purposes of this indicator, dependent child is defined as:

- household member aged less than 18 years old,
- household member aged 18 to 24 years old, who is economically inactive and living with at least one parent.

**Tab. 2.1 Hranica rizika chudoby (ilustratívne hodnoty) EU SILC 2016 - ročná suma**  
At-risk-of- poverty threshold (illustrative values) EU SILC 2016 - annual amount

Hranica rizika chudoby	Domácnosť jednotlivca Single person household		Domácnosť 2 dospelých s 2 deťmi do 14 rokov 2 adults household, 2 children aged under 14		<b>At-risk-of-poverty threshold</b>
	PPS	Eur	PPS	Eur	
Celková ročná suma	6 266	4 171	13 158	8 758	<b>Total annual amount</b>

Celková ročná hranica rizika chudoby vypočítaná z EU SILC 2016 bola pre jednočlennú domácnosť 4 171 Eur, čo predstavuje sumu približne 348 Eur na mesiac. Medziročný nárast samotnej hranice chudoby pre tento typ domácnosti predstavoval približne len 1 Euro na mesiac. Pre domácnosť 2 dospelých s 2

Total annual at-risk-of-poverty threshold calculated from EU SILC 2016 was in the case of single person household 4 171 Eur, what means the sum nearly 348 Eur per month. Year-to-year increase of at-risk-of-poverty threshold was approximately only 1 Euro per month. For household comprised of 2

<sup>1</sup> Parita kúpnej sily predstavuje menové prepočítavacie koeficienty, pomocou ktorých sa hospodárske ukazovatele vyjadrené v národných menách konvertujú na umelo vytvorenú spoločnú menovú jednotku nazývanú ako štandard kúpnej sily (PPS), ktorý eliminuje efekty rozdielnej cenovej úrovne medzi krajinami. Parita kúpnej sily sa vypočítava na základe cien a objemov predaja tovarov, ktoré sú vzájomne porovnatelné a reprezentatívne pre krajiny zahrnuté do porovnania. Základom pre výpočet je Európsky porovnávací program (ECP), na ktorom sa zúčastňujú národné štatistické úrady vrátane ŠÚ SR.

Purchasing power parity represents currency conversion rates that convert economic indicators expressed in national currencies to a common currency standard named purchasing power standard (PPS), which eliminates effects of different price levels among countries. Purchasing power parity is calculated on the base of prices and volume of sale of goods, which are comparable each other and representative for countries concerned in comparison. Basis for calculation is European Comparison Programme (ECP), where national statistical offices including the Statistical Office of Slovak Republic take part in.

detmi do 14 rokov bola celková ročná hodnota hranice rizika chudoby na úrovni 8 758 Eur, čo pre tento typ domácnosti predstavovalo priemerne 730 Eur na mesiac. V porovnaní s predchádzajúcim rokom išlo o nárast 0,3 % (v absolútnejm vyjadrení približne 2 Eurá na mesiac).

adults with 2 children aged under 14 years old, total annual amount of at-risk-of-poverty threshold was 8 758 Eur, what for this type of household meant 730 Eur per month in average. Compared to previous year it was increase by 0.3 % (in absolute values approximately 2 Eur per month).

## 2.2 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch

Miera rizika chudoby predstavuje podiel osôb (v percentách) v celkovej populácii, ktorých ekvivalentný disponibilný príjem sa nachádza pod hranicou rizika chudoby (60 % mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu).

Indikátor miera rizika chudoby po sociálnych transferoch ovplyvňuje množstvo faktorov. Za najvýznamnejšie faktory môžeme vo všeobecnosti považovať regionálne hľadisko, vek, pohlavie, typ domácnosti, pracovná intenzita domácnosti, najčastejší status ekonomickej aktivity, vlastnícky vzťah k obydliu. V tejto časti sa zameriame na analýzu miery rizika chudoby podľa všetkých vyššie spomínaných faktorov.

Podľa EU SILC 2016 bolo rizikom chudoby ohrozených 12,7 % obyvateľov Slovenska (približne 670 tisíc osôb). V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k miernemu nárastu - o 0,4 percentuálne body (p.b.). Ale aj napriek tomu, výsledky z predchádzajúcich poukazujú na pozitívny trend vo vývoji chudoby na Slovensku.

Je známe, že Slovensko sa dlhodobo zaraďuje medzi krajiny s výraznými hospodárskymi a sociálnymi rozdielmi medzi regiónmi. Nerovnomernosť medzi jednotlivými krajmi Slovenska súvisí predovšetkým s rôznym ekonomickým rozvojom regiónov. Problémy chudobnejších krajov sa prehľbjujú aj v dôsledku nedostatočne rozvinutej infraštruktúry, slabej dopravnej sieti, menej sa rozvíjajúceho podnikateľského prostredia a nižšej vzdelanostnej úrovne časti obyvateľstva.

Tieto regionálne disparity medzi jednotlivými krajmi môžeme sledovať aj v miere rizika chudoby po sociálnych transferoch. V predchádzajúcich rokoch bola najvyššia chudoba v Prešovskom kraji. Ak zohľadníme národnú hranicu rizika chudoby môžeme jednotlivé kraje z hľadiska výšky miery rizika chudoby rozdeliť do 3 skupín. Najvyššia miera rizika chudoby bola zaznamenaná v Prešovskom a Banskobystrickom

## 2.2 At-risk-of-poverty rate after social transfers

The at-risk-of poverty rate is defined as the percentage of persons in the total population with an equivalent disposable income below the at-risk-of-poverty threshold (60 % of the national median equivalent disposable income).

Indicator the at-risk-of poverty rate after social transfers is influenced by many factors. Generally as the most important factors we can consider regional aspect, age, gender, household type, the most frequent activity status, accommodation tenure status. In this part of publication we will aim at analysis of at-risk-of-poverty rate by all factors mentioned above.

According to EU SILC 2016 there were 12.7 % of population in Slovakia at-risk-of-poverty (more than 670 thousand persons). In comparison with the previous year, there was a slight decrease - by 0.4 percentage point (pp). But nevertheless, results from previous years pointed out positive trends in the development of poverty in Slovakia.

It is known, that Slovakia has long been one of the countries with significant economic and social disparities between regions. Irregularity between individual regions of Slovakia is mainly due to with different economic development of regions. Problems of the poorer regions has deepened as a result of insufficiently developed infrastructure, poor transport network, less evolving business environment and lower educational level of the population.

These regional disparities between regions can be seen also within the at-risk-of-poverty rate after social transfers. In the previous years the highest poverty was in the region of Prešov. If we taking into account the national poverty line we can divide individual regions into 3 groups in terms of level of the at-risk-of-poverty rate. The highest at-risk-of-poverty rate was recorded in the regions of Prešov and

kraji (18,6 % a 15,3 %). Druhú skupinu tvoria Košický, Žilinský a Nitriansky kraj, kde je miera rizika chudoby mierne vyššia ako je na úrovni SR. Najmenej ohrozeným krajom z hľadiska chudoby nadálej zostáva Bratislavský kraj, kde miera rizika chudoby bola na úrovni 5,4 %. Pod celoslovenským priemerom sa nachádzal aj Trnavský a Trenčiansky kraj (9,0 % a 7,8 %). Z hľadiska medziročného porovnania miera rizika chudoby vzrástla u všetkých krajov s výnimkou Trenčianskeho, Bansko bystrického a Bratislavského kraja, kde došlo k poklesu. Najväčší pokles miery rizika chudoby bol v Bratislavskom kraji (1,9 p.b.).

Banská Bystrica (18.6 % and 15.3 %). The second group is represented by regions Košice, Žilina and Nitra, where the poverty rate is slightly higher than is on the level of SR. The region of Bratislava remains at least vulnerable region in terms of poverty, where at-risk-of-poverty rate was at level 5.4 %. Regions of Trnava and Trenčín (9.0 % and 7.8 %) was also below average value expressed for the whole Slovakia. In terms of year on year comparison at-risk-of-poverty rate increased in all regions excluding the regions of Trenčín, Banská Bystrica and Bratislava where there was a decrease. The largest decrease at-risk-of-poverty rate was in the region of Bratislava (1.9 pp).

**Tab. 2.2.1 Celková miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa krajov**  
At-risk-of-poverty rate after social transfers total and in breakdown by regions

	v %	in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2016	At-risk-of-poverty rate
<b>SR</b>	<b>12,7</b>	<b>SR</b>
Bratislavský kraj	5,4	Region of Bratislava
Trnavský kraj	9,0	Region of Trnava
Trenčiansky kraj	7,8	Region of Trenčín
Nitriansky kraj	14,6	Region of Nitra
Žilinský kraj	14,1	Region of Žilina
Banskobystrický kraj	15,3	Region of Banská Bystrica
Prešovský kraj	18,6	Region of Prešov
Košický kraj	13,8	Region of Košice

Vek a pohlavie sú faktory, ktoré môžu výraznou mierou vplývať na mieru rizika chudoby.

Z hľadiska pohlavia zostáva ohrozenie rizikom chudoby približne na rovnakej úrovni (podiel žien ohrozených rizikom chudoby bol o 0,1 p. b. vyšší ako u mužov). Najvýraznejšie sa rodová disparita prejavila vo vekovej kategórii 65 roční a starší. V tejto vekovej skupine boli ženy 1,5-násobne častejšie vystavené riziku chudoby ako muži. Taktiež vo vekovej kategórii 50-64 roční sa prejavila a oproti minulému roku vzrástla rodová disparita. V roku 2016 bol zaznamenaný rozdiel medzi mužmi a ženami - o 2,9 p.b.

Z hľadiska veku môžeme povedať, že deti sú viac ohrozené rizikom chudoby ako dospelé a staršie osoby. Osoby vo veku 0-17 rokov celkovo tvoria najzraniteľnejšiu vekovú skupinu. Ich miera rizika

Age and gender are factors that can have significantly influence on at-risk-of-poverty rate.

In terms of gender at-risk-of-poverty remains approximately at the same level (percentage of women at-risk-of-poverty was by 0.1 pp higher than in case of men). Gender disparity was the most significant in age group of 65 years old and over. In this age category women were 1,5 fold more frequently exposed at-risk-of-poverty than men. The gender disparity was showed also in the age group of 50-64 years where it increased compared to the last year. In 2016 there was recorded the difference between men and women - by 2.9 pp.

In terms of age we can say that children are more at-risk-of-poverty than adult and elderly people. Generally, persons aged 0-17 years represent the most vulnerable age group. Their at-risk-of-poverty

chudoby bola na úrovni 20,8 % a bola odrazom príjmovej situácie domácnosti, v ktorej dieťa žilo.

rate was at the level 20.8 % and was reflection of income situation of households in which the child lived.

**Tab. 2.2.2 Miera rizika chudoby po sociálnych transféroch v členení podľa vekových skupín a pohlavia**  
At-risk-of-poverty rate after social transfers by selected age groups and by gender

v %		in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2016	At-risk-of-poverty rate
<b>Celková populácia</b>		<b>Total population</b>
spolu	12,7	total
muži	12,7	male
ženy	12,8	female
<b>Veková skupina 0 – 17 roční</b>		<b>Age group 0 – 17 years old</b>
spolu	20,8	total
<b>Veková skupina 18 – 24 roční</b>		<b>Age group 18 – 24 years old</b>
spolu	14,8	total
muži	11,2	male
ženy	18,5	female
<b>Veková skupina 25 – 49 roční</b>		<b>Age group 25 - 49 years old</b>
spolu	12,5	total
muži	12,4	male
ženy	12,6	female
<b>Veková skupina 50 - 64 roční</b>		<b>Age group 50 - 64 years old</b>
spolu	10,0	total
muži	11,5	male
ženy	8,6	female
<b>Veková skupina 65 roční a starší</b>		<b>Age group 65 years old and over</b>
spolu	5,7	total
muži	4,3	male
ženy	6,5	female

Deti boli dvojnásobne viac ohrozené rizikom chudoby v porovnaní so staršími osobami z vekovej skupiny 50-64 roční a pri 65 ročných a starších bol tento rozdiel viac ako trojnásobný. Vo všetkých vekových skupinách sme oproti minulému roku zaznamenali mierny nárast mieru rizika chudoby. Vo všeobecnosti môžeme však konštatovať, že s rastúcim vekom podiel osôb ohrozených rizikom chudoby postupne klesá.

Ďalším z významných faktorov vplývajúcim na mieru rizika chudoby je typ domácnosti.

V kategórii domácností bez závislých detí boli najviac ohrozenou skupinou jednočlenná domácnosť pozostávajúca z osoby vo veku do 65 rokov (22,7 %).

Children were twofold more at-risk-of-poverty compared to the persons belonging to age group of 50 -64 years old and at persons age 65 years and over, this difference was more than threefold. We recorded a slight increase in at-risk-of-poverty rate in all age groups compared to last year. However, in general we can state, that the proportion of persons at-risk-of-poverty has gradually decreased when getting older.

Other of very important factors, which influence at-risk-of-poverty rate, is household typ.

In category of households without dependent children, the most vulnerable group represented one adult household aged under 65 (22.7 %). In the case

U jednočlenných domácností boli častejšie vystavení riziku chudoby muži (21,9 %) ako ženy (12,2 %).

U domácností bez závislých detí výsledky zo zisťovania EU SILC 2016 poukazujú na skutočnosť, že na mieru rizika chudoby významne vplyva počet členov domácnosti. Domácnosť jednotlivca je vo všeobecnosti z pohľadu disponibilných príjmov oveľa zraniteľnejším typom ako domácnosti, ktoré pozostávajú z vyššieho počtu dospelých členov.

of one adult households, men (21.9 %) were more often at-risk-of-poverty than women (12.2 %).

According to EU SILC 2016 results for households without children point out that number of household members has evident influence on at-risk-of-poverty rate. One adult household is generally in term of disposable incomes much more vulnerable household type than households, which comprise of more than one adult member.

**Tab. 2.2.3 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa typu domácnosti**

At-risk-of-poverty rate after social transfers by household type

v %		in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2016	At-risk-of-poverty rate
<b>SR</b>	<b>12,7</b>	<b>SR</b>
<b>Domácnosť bez závislých detí</b>	<b>7,2</b>	<b>Household without dependent children</b>
Domácnosť jednotlivca vo veku < 65 rokov	22,7	One adult household aged < 65 years old
Domácnosť jednotlivca vo veku 65 +	9,0	One adult household aged 65 +
Domácnosť jednotlivca - muž	21,9	Single - male
Domácnosť jednotlivca - žena	12,2	Single - female
Domácnosť 2 dospelých, obaja vo veku < 65 rokov	8,1	2 adults household, both aged < 65 years old
Domácnosť 2 dospelých, aspoň jeden z nich vo veku 65 +	2,5	2adults household, at least oneaged 65 +
<b>Domácnosti so závislými deťmi</b>	<b>17,2</b>	<b>Households with dependent children</b>
Domácnosť 1 rodiča aspoň s 1 závislým dieťaťom	33,6	Single parent household with at least 1 child
Domácnosť 2 dospelých s 1 závislým dieťaťom	10,5	2 adults household with 1 dependent child
Domácnosť 2 dospelých s 2 závislými deťmi	14,8	2 adults household with 2 dependent children
Domácnosť 2 dospelých s 3 + závislými deťmi	34,8	2 adults household with 3+ dependent children

Z kategórie domácností so závislými deťmi sú z pohľadu miery rizika chudoby najviac ohrozenou skupinou domácnosti s dvoma dospelými a s troma a viac závislými deťmi (34,8 %). Ďalšou rizikovou skupinou sú domácnosti jedného rodiča s aspoň jedným závislým dieťaťom, t. j. neúplné domácnosti (33,6 %). Môžeme konštatovať, že vyšší počet závislých detí v domácnosti a rovnako absencia ďalšieho dospelého člena v prípade neúplných domácností viedie k tomu, že sa tieto typy domácností častejšie dostávajú do rizika chudoby.

Domácnosti so závislými deťmi boli na Slovensku celkovo viac vystavené riziku chudoby (17,2 %) ako domácnosti bez závislých detí (7,2 %) - takmer dvojnásobne. Medziročne miera chudoby vzrástla v domácnosiach so závislými deťmi o 1,5 p. b. a naopak v domácnosiach bez závislých detí klesla o 0,7 p. b.

From category of households with dependent children there are the most vulnerable household type in term of at-risk-of-poverty rate households with two adults and three and more dependent children (34.8 %). Other vulnerable group represents single parent households with at least one dependent child, i.e. incomplete households (33.6 %). We can say that higher count of dependent children living in households and also absence of other adult member in the case of incomplete households leads to situation that these household types are more often at-risk-of-poverty.

In Slovakia, households with dependent children were generally more at- risk- of- poverty (17.2 %) than households without dependent children (7.2 %) - nearly twofold. Poverty rate in households with dependent children increased year-to-year by 1.5 pp and contrary in households without dependent children decreased by 0.7 pp.

**Tab. 2.2.4 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa najčastejšieho statusu ekonomickej aktivity a podľa pohlavia (osoby vo veku 18 rokov a viac)**  
*At-risk-of-poverty rate after social transfers by most frequent activity status and by gender (persons aged 18 years old and over)*

v %		in %	
Miera rizika chudoby	EU SILC 2016	At-risk-of-poverty rate	
<b>Pracujúci</b>		<i>In work</i>	
spolu	6,5	<i>total</i>	
muži	6,9	<i>male</i>	
ženy	6,0	<i>female</i>	
<b>Nepracujúci</b>		<i>Not at work</i>	
spolu	16,8	<i>total</i>	
muži	17,9	<i>male</i>	
ženy	16,0	<i>female</i>	
<b>z toho</b>		<i>of which</i>	
<b>nezamestnaní</b>		<b><i>unemployed</i></b>	
spolu	47,6	<i>total</i>	
muži	49,8	<i>male</i>	
ženy	45,2	<i>female</i>	
<b>dôchodcovia</b>		<b><i>retired</i></b>	
spolu	6,0	<i>total</i>	
muži	4,9	<i>male</i>	
ženy	6,8	<i>female</i>	
<b>iné neaktivné osoby</b>		<b><i>other inactive persons</i></b>	
spolu	19,8	<i>total</i>	
muži	17,4	<i>male</i>	
ženy	21,2	<i>female</i>	

Najčastejší status ekonomickej aktivity je definovaný ako status, ktorý jednotlivec uviedol vo viac ako polovici z celkového počtu mesiacov v príjomovom referenčnom období. Uvedenie statusu ekonomickej aktivity je postavené na princípe samodefínovania respondentom. V prípade, že u respondenta nastalo niekoľko aktivít v rovnakom mesiaci, určenie ekonomického statusu bolo stanovené na základe kritéria „najviac stráveného času“. Osoby, ktorým nemohol byť jednoznačne stanovený najčastejší status ekonomickej aktivity, sú pri výpočte indikátora vylúčené.

Významným faktorom v súvislosti s meraním príjmovej chudoby je postavenie jednotlivca na trhu práce. Osoby, ktoré sú bez zamestnania, predstavujú z tohto hľadiska skupinu najviac ohrozenú chudobou. Z výsledkov zisťovania EU SILC 2016 vyplynulo, že podľa statusu ekonomickej aktivity boli nepracujúce osoby (16,8 %) 2,5-krát viac ohrozené rizikom chudoby ako pracujúci (6,5 %).

Celkovo boli najviac ohrozenou skupinou

The most frequent activity status is defined as the status that individual declares himself to have occupied for more than half the total number of months in the income reference period. The activity status is self-defined by respondent. In the case, if more than one type of activities occurred in the same month, defining the activity status was based on criterion „of the most time spent“. Persons, for which it could not be clearly defined the most frequent activity status, they are excluded from calculation of indicator.

An important factor in relation to the measurement of income poverty is the position of the individual in the labor market. On this regard people who are without employment, represent the group most at risk of poverty. The results of the EU SILC 2016 indicated, that according to economic activity status persons not at work (16.8 %) were 2.5 times more at-risk-of-poverty than working persons (6.5 %).

In total, the most vulnerable group were

nezamestnané osoby - 47,6 %. Oproti minulému roku bol v tejto kategórii zaznamenaný rast - o 2,1 p.b. a taktiež vzrástol aj podiel iných neaktívnych osôb - a to na 19,8 % (nárast o 4,1 p.b.).

Podľa výsledkov sa jednoznačne potvrdilo, že aktívna účasť na trhu práce a sociálna ochrana formou poskytovania starobných dávok sú faktory, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu v boji proti chudobe, pretože pomáhajú konkrétnym skupinám obyvateľstva neprepadnúť hlbšie pod hranicu rizika chudoby.

Rodová disparita sa zo všetkých statusov ekonomickej aktivity najviac prejavila v kategórii dôchodcovia a nezamestnaní. U dôchodcov boli ženy 1,4 násobne častejšie vystavené riziku chudoby ako muži. V kategórii nezamestnaní - boli zase muži (49,8 %) častejšie vystavené riziku chudoby ako ženy (45,2 %).

Najmenšia rodová disparita sa prejavila v prípade pracujúcich, kde miera rizika chudoby pracujúcich mužov bola o 0,9 p. b. vyššia ako miera rizika chudoby pracujúcich žien.

unemployed persons - 47.6 %. Compared to last year a increase was indicated in this category - by 2.1 pp. and the share of other inactive persons also increased - that is to 19.8 % (increase by 4.1 pp.).

According to results it was expressly proven that active participation in labour market and social protection in form of providing old-age benefits are factors, which play very important role in fight against poverty, because they help relevant groups of population not to fall deeper below at-risk-of-poverty threshold.

Gender disparity turned to be of all economic activity statuses the most significant in category of retired persons and unemployed. For retired persons, women were 1.4 times often at risk of poverty compared to men. In the category of unemployed - were again men (49.8 %) often at-risk-of-poverty than women (45.2 %).

The lowest gender disparity occurred in the case of working persons, where at risk of poverty rate of men in work was by 0.9 pp higher than at risk of poverty rate of working women.

**Tab. 2.2.5 Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa vlastníckeho vzťahu k obydliu a podľa vybraných vekových skupín a pohlavia**

*At-risk-of- poverty rate after social transfers by accomodation tenure status and by selected age groups and by gender*

v %		in %	
Miera rizika chudoby	Vlastník alebo ubytovanie bezplatne Owner or accomodation provided free	Nájomca Rent	At-risk-of-poverty rate
<b>Celková populácia</b>			<b>Total population</b>
spolu	12,0	19,7	<i>Total</i>
muži	12,0	19,8	<i>Male</i>
ženy	12,1	19,6	<i>Female</i>
<b>Veková skupina 0 – 17 roční</b>			<b>Age group 0 – 17 years old</b>
spolu	19,3	30,5	<i>Total</i>
<b>Veková skupina 18 – 64 roční</b>			<b>Age group 18 – 64 years old</b>
spolu	11,5	16,3	<i>Total</i>
muži	11,6	15,6	<i>Male</i>
ženy	11,5	16,9	<i>Female</i>
<b>Veková skupina 65 roční a starší</b>			<b>Age group 65 years old and over</b>
spolu	5,7	4,6	<i>Total</i>
muži	4,3	6,6	<i>Male</i>
ženy	6,6	3,8	<i>Female</i>

Pre účely indikátora sa vlastnícky vzťah k obydliu člení na dve nasledovné kategórie:

- vlastník obydlia a ubytovanie poskytované bezplatne,
- nájomca.

Druhá kategória „nájomca“ zahŕňa nájomníkov a podnájomníkov platiacich plnú trhovú výšku nájomného, ako aj nájomníkov a podnájomníkov, ktorým bolo ubytovanie poskytované za cenu nižšiu ako je trhová.

Podľa výsledkov EU SILC 2016 boli na Slovensku viac ohrození rizikom chudoby obyvateľa, ktorí žijú v prenajatom obydlí (19,7 %) ako obyvateľa, ktorí boli vlastníkmi alebo mali ubytovanie poskytovanom bezplatne (12,0 %). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa situácia u vlastníkov alebo osôb, ktorým bolo ubytovanie poskytované zadarmo výraznejšie nezmenila - podiel osôb ohrozených rizikom chudoby sa zvýšil o 0,6 p.b. V prípade nájomcov sa zase podiel osôb ohrozených rizikom chudoby znížil - o 0,8 p.b.

Mierny pokles v miere rizika chudoby sme zaznamenali v rámci medziročného porovnania u nájomcov takmer vo všetkých sledovaných vekových skupinách, okrem vekovej skupiny 65 roční a starší, kde sa miera rizika chudoby zvýšila o 1,1 p.b.

Pokles v miere rizika chudoby nastal oproti predchádzajúcemu roku u nájomcov, a to vo vekovej skupine 0-17 roční a 18-64 roční (percento ohrozenia rizikom chudoby sa znižilo o 1,3 p.b. a 0,8 p.b.). Pri obyvateľoch, ktorí boli vlastníkmi alebo mali ubytovanie poskytované bezplatne bol v jednotlivých vekových kategóriách zaznamený medziročný mierny rast - vo vekových skupinách 18-64 roční o 0,6 p.b. a 65 roční a starší o 0,1 p.b. (v týchto vekových kategóriách bol zaznamenaný rast len u mužov a u žien len vo vekovej skupine 18-64 roční).

Disparita v miere rizika chudoby podľa vlastníckeho vzťahu k obydliu medzi ženami a mužmi sa z pohľadu celkovej populácie Slovenska výraznejšie neprejavila.

Zo všetkých vybraných vekových skupín sa najväčšia disparita medzi mužmi a ženami prejavila u osôb 65 ročných a starších. V roku 2016 bolo v tejto vekovej skupine u vlastníkov, resp. u tých, ktorým bolo obydlie poskytované bezplatne, vystavených riziku chudoby viac žien ako mužov (o 2,3 p.b.).

For purposes of indicator, accommodation tenure status is divided into two following categories:

- owner or accommodation provided free,
- rent.

The second category „rent“ includes tenants and subtenants paying prevailing market rent but also tenants and subtenants, when accommodation was provided at reduced rate rent.

According to results from EU SILC 2016 in Slovakia there were more at-risk-of-poverty than part of population living in rented dwelling (19.7 %) than those ones, who were owners of the dwelling or lived in accommodation provided free (12.0 %). In comparison with previous year, the situation concerning owners or persons, whom were accommodation provided free, was not significantly changed - the share of persons at-risk-of-poverty increased by 0.6 pp. In the case of tenants, the share of persons at-risk-of-poverty decreased - by to 0.8 pp.

A year-to-year slight decrease of at-risk-of-poverty rate was observed nearly in all of the surveyed age groups of tenants, except for the age group of 65 years old and over, where the poverty rate increased by to 1.1 pp.

Decrease at-risk-of-poverty rate happened for persons living in rented dwelling in age of group 0-17 years and 18-64 years old compared to previous year (percentage of at-risk-of-poverty decrease by to 1.3 pp and by 0.8 pp). For residents who were owners or had accommodation provided free, there was recorded a slight year to year increase in different age groups - in the age groups 18-64 years by 0.6 pp and 65 years old and over by 0.1 pp (the increase was recorded only for men and for women only in the age groups 18-64 years old).

Disparity in at-risk-of-poverty rate by accommodation tenure status between women and men was not in term of the whole population of Slovakia so significant.

The largest disparity of all selected age groups between men and women happened in the case of persons aged 65 and over. In 2016 there were in this age group in the case of owners or accommodation provided free, more women at-risk-of-poverty than men (by 2.3 pp).

## **2.3 Miera materiálnej a závažnej materiálnej deprivácie v členení podľa vybraných vekových skupín, pohlavia a statusu príjmovej chudoby**

Indikátor miera materiálnej, resp. závažnej materiálnej deprivácie vyjadruje podiel populácie (v percentách), ktorá čelí vynútenému nedostatku v aspoň troch, resp. v aspoň štyroch z celkovo deviatich depriváčnych položiek patriacich do dimenzie finančnej zátaha a vlastníctva predmetov dlhodobej spotreby. Vo výpočte indikátora sa berú do úvahy tieto depriváčné položky:

- 1) nedoplatky spojené s hypotékou alebo nájomným, úhradou za energie alebo splácaním nákupov na splátky a iných pôžičiek,
- 2) schopnosť dovoliť si ísť raz za rok na jeden týždeň dovolenky mimo domu,
- 3) schopnosť dovoliť si jesť jedlo s mäsom, kuračom, rybou (alebo vegetariánskou obdobou) každý druhý deň,
- 4) schopnosť čeliť neočakávaným výdavkom vo výške sumy stanovej ako mesačná národná hranica rizika chudoby za obdobie predchádzajúceho roka,
- 5) domácnosť si nemôže dovoliť telefón (vrátane mobilného telefónu),
- 6) domácnosť si nemôže dovoliť farebný televízor,
- 7) domácnosť si nemôže dovoliť práčku,
- 8) domácnosť si nemôže dovoliť automobil,
- 9) schopnosť domácnosti finančne si dovoliť udržiavať doma primerané teplo.

Podľa výsledkov uvedených v tabuľke 2.3 je vidieť výrazný rozdiel medzi mierou materiálnej deprivácie a závažnej materiálnej deprivácie. Celkovo vynútenému nedostatku v aspoň štyroch z deviatich sledovaných položiek čeliло o viac ako polovicu menej ľudí ako vynútenému nedostatku v aspoň troch položkách.

Celková miera materiálnej deprivácie v prípade vynúteného nedostatku v aspoň 3 položkách klesla o 1,2 p.b. (z 20,3 % na 19,1 %). Pokles v porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný vo všetkých vekových skupinách - najvýraznejšie vo vekovej skupine 65 roční a starší (o 2,1 p.b.)

V prípade vynúteného nedostatku v aspoň 4 položkách bol taktiež zaznamenaný mierny pokles vo všetkých vekových kategóriách. Ukazovatele, ktoré vstupujú do výpočtu indikátora, sa týkali obdobia zberu

## **2.3 Material and severe material deprivation rate by selected age groups, gender and by at-risk-of-poverty status**

Indicator material, respectively severe material deprivation rate is defined as the percentage of population with an enforced lack of at least three or at least four out of nine material deprivation items in the economic strain and durables dimension.

In calculation of indicator these nine items are taken into account:

- 1) arrears on mortgage or rent payments, utility bills, hire purchase instalments or other loan payments,
- 2) capacity to afford paying for one week's annual holiday away from home,
- 3) capacity to afford a meal with meat, chicken, fish (or vegetarian equivalent) every second day,
- 4) capacity to face unexpected financial expenses set as amount corresponding to the monthly national at-risk-of-poverty threshold of the previous year,
- 5) household cannot afford a telephone (including mobile phone),
- 6) household cannot afford a colour TV,
- 7) household cannot afford a washing machine,
- 8) household cannot afford a car,
- 9) ability of the household to pay for keeping its home adequately warm.

According to results in table 2.3 we can see evident difference between material deprivation rate and severe material deprivation rate. In total, enforced lack of at least four out of nine observed items faced by more than half less people than enforced lack of at least three items.

In the case of enforced lack of at least 3 items, there was an decrease in total material deprivation rate by 1.2 pp (from 20.3 % to 19.1 %). Decrease was observed in all age groups - the most significantly in the age group 65 years old and over (by 2.1 pp) compared with the previous year.

In the case of enforced lack of at least 4 items, there was also recorded a slight decrease in all age groups. Variables, which are taken into account in calculation of indicator, related to period of fieldwork

údajov (apríl-máj 2016) a obdobia posledných 12 mesiacov od dátumu zberu údajov.

(April-May 2016) and period of the last 12 months from the date of fieldwork.

**Tab. 2.3 Miera materiálnej deprívácie v členení podľa vybraných vekových skupín, pohlavia a statusu príjmovej chudoby**

*Material deprivation rate by selected age groups, gender and by at-risk-of-poverty status*

Miera materiálnej deprívácie	Materiálna deprívácia Material deprivation			Závažná materiál.deprívácia Severe material deprivation			<i>Material deprivation rate</i>	v %	in %
	Spolu Total	pod below	nad above	Spolu Total	pod below	nad above			
		hranicou chudoby poverty threshold	hranicou chudoby poverty threshold		hranicou chudoby poverty threshold	hranicou chudoby poverty threshold			
<b>Celková populácia</b>							<b>Total population</b>		
spolu	19,1	50,6	14,5	8,2	29,5	5,1	<i>Total</i>		
muži	18,4	51,2	13,6	8,1	30,0	5,0	<i>Male</i>		
ženy	19,7	50,1	15,2	8,3	29,0	5,3	<i>Female</i>		
<b>Veková skupina 0 – 17 roční</b>							<b>Age group 0 – 17 years old</b>		
spolu	20,9	52,5	12,7	9,7	31,7	4,0	<i>Total</i>		
<b>Veková skupina 18 – 64 roční</b>							<b>Age group 18 – 64 years old</b>		
spolu	17,7	49,8	13,3	7,9	29,0	5,0	<i>Total</i>		
muži	17,6	51,2	13,1	8,0	30,4	4,9	<i>Male</i>		
ženy	17,8	48,4	13,6	7,7	27,6	5,0	<i>Female</i>		
<b>Veková skupina 65 roční a starší</b>							<b>Age group 65 years old and over</b>		
spolu	22,9	50,2	21,2	8,0	23,8	7,0	<i>Total</i>		
muži	19,4	46,1	18,2	7,0	22,1	6,3	<i>Male</i>		
ženy	25,1	52,0	23,2	8,6	24,5	7,5	<i>Female</i>		

Pri analýze celkovej miery materiálnej deprívácie podľa pohlavia z údajov EU SILC 2016 neboli v jednotlivých kategóriách vyjadrujúcich počet deprivačných položiek, zaznamenané výraznejšie rozdiely. Celkovo môžeme povedať, že u žien bola miera vynúteného nedostatku mierne výšia ako mužov. Najviac sa rozdiel medzi pohlaviami prejavil vo vekovej skupine 65 ročných a starších osôb. V roku 2016 v tejto vekovej skupine čeliilo vynútenému nedostatku v aspoň 3 položkách o 5,7 p.b. viac žien ako mužov. Pri miere deprívácie v aspoň 4 položkách predstavoval v roku 2016 rozdiel medzi pohlaviami tejto vekovej kategórie 1,6 p.b. Z hľadiska rozdielov medzi pohlaviami bola najvyrovnanejšou veková skupina 18 - 64 ročných osôb.

Z hľadiska veku boli viac vystavené vynútenému nedostatku v aspoň 3 položkách 65 ročné a staršie osoby (22,9 %) a deti vo veku 0-17 rokov (20,9 %).

In analysis of total material deprivation rate by gender from EU SILC 2016, no significant differences were found in different categories expressing the number of deprivation items. Totally we can say that rate of enforced lack of women was slightly higher than in the case of men. The most significant male/female difference was in the age group 65 years old and over. In 2016, in this age group, there were 5.7 pp more women than men, who faced to enforced lack of at least 3 items. In the case of material deprivation rate of at least 4 items, the male/female difference amounted 1.6 pp in this age group in 2016. In terms of male/female difference, the most stable age group were persons 18-64 years old.

In term of age, enforced lack of at least 3 items faced more persons aged 65 and over (22.9 %) and children aged 0-17 (20.9 %). In enforced lack of at

V aspoň 4 položkách boli zo všetkých vekových kategórií v najvyššej miere deprivované deti (9,7 %).

Výrazný rozdiel v pociťovaní vynúteného nedostatku v rôznych skupinách obyvateľstva podľa veku a pohlavia sa prejavil až po tom, keď sa zohľadnil status príjmovej chudoby. Vo všeobecnosti častejšie čeliли vynútenému nedostatku osoby, ktoré boli ohrozené rizikom chudoby.

Miera materiálnej deprivácie aspoň v 3 položkách bola v jednotlivých vekových skupinách v prípade osôb nad aj pod hranicou rizika chudoby podobná - s rastúcim vekom postupne rásťla. Najviac deprivované osoby boli vo vekovej skupine 65 roční a starší s príjomom pod hranicou rizika chudoby (50,2 %) a s príjomom nad hranicou rizika chudoby (21,2 %).

Pri miere materiálnej deprivácie v aspoň štyroch položkách môžeme sledovať odlišnú situáciu. Z jednotlivých vekových skupín v riziku chudoby bola skupina osôb 65 roční a starší jednou z najmenej deprivovaných skupín (23,8 %). Naopak, v prípade osôb s príjomom nad hranicou rizika chudoby bola táto veková skupina najviac deprivovaná (7,0 %).

least 4 items children were more at-risk-of-poverty of all age groups (9.7 %).

Significant difference in feeling enforced lack in different groups of population by age and gender happened after taking into account monetary poverty status. In general, the most often faced to enforced lack those persons, who were at-risk-of-poverty.

Material deprivation rate in at least 3 items was similar in each age group in the case of persons above and below at-risk-of-poverty threshold - it gradually increased with getting older. Most deprived persons were in the age group 65 years and over with income below at-risk-of-poverty threshold (50.2 %) and with income above at-risk-of-poverty threshold (21.2 %).

In material deprivation rate in at least four items we can see different situation. From individual age groups below at-risk-of-poverty threshold, the group of persons at the age 65 and over, was one of the least deprived group (23.8 %). On the contrary, in the case of persons with income above at-risk-of-poverty threshold, this age group was the most deprived (7.0 %).

## 2.4 Miera nízkej pracovnej intenzity

**Miera nízkej pracovnej intenzity** vyjadruje podiel osôb, ktoré žijú v domácnostiach s veľmi nízkou pracovnou intenzitou (menej než 20%), k populácii vo veku 0-59 rokov.

Pracovná intenzita domácnosti predstavuje pomer medzi počtom mesiacov, ktoré všetci členovia domácnosti v pracovnom veku odpracovali počas príjmového referenčného obdobia na strane jednej a celkovým počtom mesiacov, ktoré by mohli byť teoreticky odpracované týmito členmi domácnosti na strane druhej. Definícia pracovného veku sa vzťahuje na osoby vo veku 18-59 rokov, s vylúčením osôb, ktoré sú študentmi vo veku 18-24 rokov.

V domácnostiach s veľmi nízkou pracovnou intenzitou žilo na Slovensku podľa údajov EU SILC 2016 celkovo 6,5 % obyvateľov vo veku 0-59 rokov. V porovnaní s minulým rokom sa miera nízkej pracovnej intenzity znížila o 0,6 p.b.

V členení podľa krajov sa v miere nízkej pracovnej intenzity výrazne prejavili regionálne

## 2.4 Low work intensity rate

**Low work intensity rate** is defined as the percentage of persons, who live in households with very low work intensity (less than 20 %), to population aged 0-59.

Work intensity of household refers to the ratio between the number of months that all „working age“ household members have been working during the income reference year and the total number of months that could theoretically have been worked by the same household members. Definition of working age refers to persons aged 18 to 59 years old with exception of persons, who are students aged 18 to 24 years old.

According to EU SILC 2016 totally 6.5 % of population aged 0-59 lived in Slovakia in households with very low work intensity. Compared to the last year, the rate of low work intensity has decreased by 0.6 pb.

In low work intensity rate by regions significant regional disparities occurred. The highest percentage of

disparity. Najvyšší podiel osôb, ktoré boli ohrozené nízkou pracovnou intenzitou, bol zaznamenaný v Banskobystrickom (12,0 %) a v Prešovskom kraji (10,3 %). Nad celoslovenským priemerom sa nachádzal aj Košický a Nitriansky kraj (8,4 % a 6,7 %). Naopak menej ohrození nízkou pracovnou intenzitou boli obyvatelia Trenčianskeho, Trnavského a Žilinského kraja, pričom miera nízkej pracovnej intenzity mala najnižšiu úroveň v prípade Bratislavského kraja (1,7 %).

persons, who were vulnerable from the view of low work intensity, was in regions of Banská Bystrica (12.0 %) and Prešov (10.3 %). Also regions of Košice and Nitra (8.4 % and 6.7 %) were above average value expressed for the whole Slovakia. On the contrary, population of regions of Trenčín, Trnava, and Žilina was less in danger of low work intensity, while the low work intensity rate had the lowest value in the case of region of Bratislava (1.7 %).

**Tab. 2.4 Miera nízkej pracovnej intenzity v členení podľa krajov**  
Low work intensity rate by regions

v %		in %
Miera nízkej pracovnej intenzity	EU SILC 2016	Low work intensity rate
<b>SR</b>	<b>6,5</b>	<b>SR</b>
Bratislavský kraj	1,7	Region of Bratislava
Trnavský kraj	3,9	Region of Trnava
Trenčiansky kraj	4,0	Region of Trenčín
Nitriansky kraj	6,7	Region of Nitra
Žilinský kraj	2,7	Region of Žilina
Banskobystrický kraj	12,0	Region of Banská Bystrica
Prešovský kraj	10,3	Region of Prešov
Košický kraj	8,4	Region of Košice

## 2.5 Rozptyl okolo hranice rizika chudoby v členení podľa pohlavia

Indikátor rozptyl okolo hranice rizika chudoby vyjadruje podiel osôb (v percentách) z celkovej populácie, ktorých ekvivalentný disponibilný príjem sa nachádza pod hranicou rizika chudoby, ktorá je stanovená ako 40 %, 50 % a 70 % národného mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu.

V súvislosti so zachytením rozptylu chudoby okolo hranice chudoby, malo na Slovensku príjem nižší ako 40 % mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu 5,5 % osôb, pod 50 % mediánu malo príjem 8,1 % osôb a pod 70 % mediánu ekvivalentného disponibilného príjmu až 19,5 % osôb.

Podobne ako v celkovej miere rizika chudoby (60 % mediánu), tak ani v miere rizika chudoby pre

## 2.5 Dispersion around the at-risk-of-poverty threshold by gender

Indicator dispersion around the at-risk-of-poverty threshold is defined as the percentage of persons, over the total population, with an equivalised disposable income below 40 %, 50 % and 70 % of the national median equivalised disposable income.

In connection with capturing of the dispersion around the at-risk-of-poverty threshold in Slovakia 5.5 % of persons had income lower than 40 % of median equivalent disposable income, 8.1 % of persons had income below 50 % of median and even 19.5 % of persons had income below 70 % of median equivalent disposable income.

Similarly as in total at-risk-of-poverty rate (60 % of median), also in the case of at-risk-of-poverty rate

hranicu 40 % a 50 % mediánu sa výraznejšie rodový rozdiel neprejavil. V prípade hranice 40 % a 50 % mediánu boli rizikom chudoby viac ohrození muži ako ženy (o 0,5 p. b. a 0,2 p.b.). Pri hranici chudoby 70 % mediánu boli naopak ženy viac ohrozené rizikom chudoby ako muži - o 1,4 p. b.

with threshold defined as 40 % and 50 % of median, gender disparity was not so significant. In the case of threshold 40 % of median there were more men than women at risk of poverty (by 0.5 pp and 0.2 pp). For poverty threshold defined as 70 % of median, on the contrary were women more at-risk-of-poverty than men - by 1.4 pp.

**Tab. 2.5 Rozptyl okolo hranice rizika chudoby v členení podľa pohlavia**  
Dispersion around the at-risk-of-poverty threshold by gender

v %		in %
Rozptyl okolo hranice rizika chudoby	EU SILC 2016	Dispersion arend at-risk-of-poverty threshold
<b>40 % mediánu</b>		<b>40 % median</b>
spolu	5,5	total
muži	5,8	male
ženy	5,3	female
<b>50 % mediánu</b>		<b>50 % median</b>
spolu	8,1	total
muži	8,2	male
ženy	8,0	female
<b>70 % mediánu</b>		<b>70 % median</b>
spolu	19,5	total
muži	18,8	male
ženy	20,2	female

**2.6 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: S80/S20  
S80/S20 pomer príjmov horného a dolného kvintilu**      **2.6 Inequality of income distribution: S80/S20  
income quintile share ratio**

Indikátor nerovnomernosť príjmového rozdelenia S80/S20 vyjadruje podiel sumy ekvivalentného disponibilného príjmu 20 % osôb z populácie s najvyššími príjmami (horný kvintil) a sumy ekvivalentného disponibilného príjmu 20 % osôb z populácie s najnižšími príjmami (dolný kvintil).

Koeficient môže teoreticky nadobúdať hodnoty od 1 do nekonečna, v praxi však v krajinách EÚ nadobúda hodnoty maximálne v intervale od 2 do 12. Čím vyššia je hodnota tohto koeficiente, tým vyššie sú celkové príjmy 20 % najbohatších osôb v spoločnosti v pomere k celkovým príjmom 20 % najchudobnejších osôb.

Indicator S80/S20 income quintile share ratio is the ratio of the sum of equivalised disposable income received by the 20 % of the country's population with the highest equivalised disposable income (top inter-quintile interval) to that received by the 20 % of the country's population with the lowest equivalised disposable income (lowest inter-quintile interval).

Coefficient can theoretically gain values from 1 to infinite values, however practically in EU countries it gains maximum values from range 2 to 12. The higher is value of this coefficient, the higher are total incomes of 20 % of the richest persons in society in proportion to total incomes of 20 % of the poorest persons.

**Tab. 2.6 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia S80/S20 pomer príjmov horného a dolného kvintilu v členení podľa krajov**  
*Inequality of income distribution S80/S20 income quintile share ratio by regions*

Nerovnomernosť príjmového rozdelenia S80/S20	EU SILC 2016	Inequality of income distribution S80/S20
SR	3,6	<b>SR</b>
Bratislavský kraj	4,2	<i>Region of Bratislava</i>
Trnavský kraj	3,3	<i>Region of Trnava</i>
Trenčiansky kraj	2,8	<i>Region of Trenčín</i>
Nitriansky kraj	3,7	<i>Region of Nitra</i>
Žilinský kraj	3,3	<i>Region of Žilina</i>
Banskobystrický kraj	4,1	<i>Region of Banská Bystrica</i>
Prešovský kraj	4,1	<i>Region of Prešov</i>
Košický kraj	3,4	<i>Region of Košice</i>

Na Slovensku sa rozdiely medzi krajmi oproti minulému roku opäť zvýšili. Príjmová nerovnosť v prípade Bratislavského kraja bola o 0,4 p.b. vyššia ako v minulom roku a taktiež bola vyššia ako je celoslovenský priemer (o 0,6 p.b.). Môžeme povedať, že v Bratislavskom kraji bola suma ekvivalentných disponibilných príjmov 20 % osôb s najvyššími príjmami štyrikrát vyššia, ako suma príjmov 20 % osôb s najnižšími príjmami. Vyššia príjmová nerovnosť sa prejavila aj v Banskobystrickom a v Prešovskom kraji (4,1) a v Nitrianskom kraji (3,7). Najnižšia príjmová nerovnosť podľa tohto ukazovateľa bola zaznamenaná v Trenčianskom a Trnavskom kraji (2,8 a 3,3).

In Slovakia, regional differences again increased compared with last year. Income inequality for region of Bratislava was by 0.4 pp higher than last year and also was higher than the average value expressed for the whole Slovakia (by 0.6 pp). We can say that in region of Bratislava was the sum of equivalised disposable incomes received by the 20 % of persons with the highest incomes is four times higher than the sum of incomes received by 20 % of persons with the lowest incomes. Higher income inequality happened also in regions of Banská Bystrica and Prešov (4.1) and region of Nitra (3.7). The lowest income inequality according to this indicator occurred in regions of Trenčín and Trnava (2.8 and 3.3).

## 2.7 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: Gini koeficient

## 2.7 Inequality of income distribution: Gini coefficient

Indikátor Gini koeficient vyjadruje vzťah kumulatívnych podielov populácie členenej podľa výšky ekvivalentných disponibilných príjmov, ku kumulatívnym podielom ich celkového ekvivalentného disponibilného príjmu.

Gini koeficient patrí medzi najznámejšie ukazovatele príjmovej nerovnosti. Kým ukazovateľ S80/S20 porovnáva z pohľadu príjmu len horné a dolné vrstvy spoločnosti, Gini koeficient berie do úvahy príjmy celej spoločnosti. Gini koeficient môže teoreticky nadobúdať hodnoty od 0 do 1, resp. v percentuálnom vyjadrení, od 0 % do 100 %.

Keby v spoločnosti existovala absolútna rovnosť

The Gini coefficient is defined as the relationship of cumulative shares of the population arranged according to the level of equivalised disposable income, to the cumulative share of the equivalised total disposable income received by them.

Gini coefficient belongs to the best known indicators of inequality of income distribution. While indicator S80/S20 in term of income compares only top and lowest parts of society, Gini coefficient takes into account income of whole population. Gini coefficient can theoretically gain values from 0 to 1 or in percentage expression, values from 0 % to 100 %. If in society absolute equality of incomes existed, Gini

v príjmoch, Gini koeficient by nadobúdal hodnotu 0 %. Naopak, ak by všetky príjmy v spoločnosti patrili len jednej osobe, tak Gini koeficient by mal hodnotu 100 %. Čím je Gini koeficient vyšší, tým je väčšia príjmová nerovnosť v spoločnosti.

coefficient would have value 0 %. On the other hand, if all incomes in society belonged only to one person, then Gini coefficient would have value 100 %. The higher is value of Gini coefficient, the higher is inequality of income distribution in society.

**Tab. 2.7 Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: Gini koeficient v členení podľa krajov**  
*Inequality of income distribution: Gini coefficient by regions*

Nerovnomernosť príjmového rozdelenia Gini koeficient	EU SILC 2016	<i>Inequality of income distribution Gini coefficient</i>
<b>SR</b>	<b>24,3</b>	<b>SR</b>
Bratislavský kraj	27,1	Region of Bratislava
Trnavský kraj	22,2	Region of Trnava
Trenčiansky kraj	19,3	Region of Trenčín
Nitriansky kraj	24,3	Region of Nitra
Žilinský kraj	22,5	Region of Žilina
Banskobystrický kraj	25,1	Region of Banská Bystrica
Prešovský kraj	25,3	Region of Prešov
Košický kraj	22,7	Region of Košice

Podobne ako pri ukazovateli S80/S20, tak aj pri Gini koeficiente boli na Slovensku zaznamenané vyšie príjmové nerovnosti. Najvyššia hodnota Gini koeficiente sa prejavila v Bratislavskom kraji (27,1). Na úrovni celoslovenského priemeru sa nachádzal Nitriansky kraji (24,3) a nad celoslovenským priemerom Banskobystrický, Prešovský a Žilinský kraj. Najnižšie hodnoty boli zaznamenané v Trenčianskom kraji (19,3), Trnavskom (22,2), Žilinskom (22,5) a Košickom kraji (22,7).

Similar to the indicator S80/S20, as well as in Gini coefficient were recorded higher income inequality in Slovakia. The highest value of Gini coefficient showed in region of Bratislava (27.1). At the level of average value expressed for the whole Slovakia has been region of Nitra (24.3) and above the average value expressed for the whole Slovakia has been regions of Banská Bystrica, Prešov and Žilina. The lowest values were recorded in regions of Trenčín (19.3), Trnava (22.2), Žilina (22.5) and Košice (22.7).

## 2.8 Miera rizika chudoby pred sociálnymi transferti v členení podľa vybraných vekových skupín a pohlavia

Miera rizika chudoby pred sociálnymi transferti vyjadruje podiel osôb v percentánoch (z celkovej populácie), ktorých ekvivalentný disponibilný príjem pred sociálnymi transferti sa nachádza pod hranicou rizika chudoby.

Miera rizika chudoby pred sociálnymi transferti sa vyjadruje prostredníctvom dvoch samostatných indikátorov:

## 2.8 At-risk-of-poverty rate before social transfers by selected age groups and by gender

The at-risk-of-poverty rate before social transfers shows the percentage of persons (over the total population) having an equivalent disposable income before social transfers below the at-risk-of-poverty threshold.

The at-risk-of-poverty rate before social transfers is expressed through two individual indicators:

- **Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi, okrem starobných a pozostalostných dávok**

Indikátor je založený na definícii príjmu, ktorá zahŕňa dôchodky (t. j. starobné a pozostalostné dávky), ale ostatné sociálne transfery sa pri výpočte indikátora nezohľadňujú.

- **Miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi (vrátane starobných a pozostalostných dávok)**

Indikátor je založený na definícii príjmu, ktorá nezohľadňuje žiadny zo sociálnych transferov, t. j. ani dôchodky (starobné a pozostalostné dávky).

V zisťovaní EU SILC sa za sociálne transfery považujú:

- rodinné dávky a príspevky pre rodiny s deťmi,
- príspevky na bývanie,
- dávky v nezamestnanosti,
- starobné dávky,
- dávky pre pozostalých,
- nemocenské dávky,
- dávky v invalidite,
- príspevky na vzdelenie,
- dávka a príspevky v rámci sociálnej exklúzie.

- **At-risk-of-poverty rate before social transfers, except old-age and survivors' benefits**

Indicator is based on definition of income, which includes pensions (i.e. old-age and survivors' benefits), but excludes other social transfers.

- **At-risk-of-poverty rate before all social transfers (including old-age and survivors' benefits)**

Indicator is based on definition of income, which excludes all social transfers, i.e. not take into account neither pensions (old-age and survivors' benefits).

In EU SILC survey we consider as social transfers:

- family/children-related allowances,
- housing allowances,
- unemployment benefits,
- old-age benefits,
- survivors' benefits,
- sickness benefits,
- disability benefits,
- education-related allowances,
- social exclusion not elsewhere classified.

**Tab. 2.8.1 Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi okrem starobných a pozostalostných dávok**  
*At-risk-of-poverty rate before social transfers, except old-age and survivor's benefits*

v %	in %	
Miera rizika chudoby	EU SILC 2016	At-risk-of-poverty rate
<b>Celková populácia</b>		<b>Total population</b>
spolu	18,4	<i>total</i>
muži	18,1	<i>male</i>
ženy	18,7	<i>female</i>
<b>Veková skupina 0 – 17 roční</b>		<b>Age group 0 – 17 years old</b>
spolu	29,2	<i>total</i>
<b>Veková skupina 18 – 64 roční</b>		<b>Age group 18 – 64 years old</b>
spolu	17,6	<i>total</i>
muži	17,5	<i>male</i>
ženy	17,7	<i>female</i>
<b>Veková skupina 65 roční a starší</b>		<b>Age group 65 years old and over</b>
spolu	8,1	<i>total</i>
muži	6,3	<i>male</i>
ženy	9,2	<i>female</i>

**Tab.2.8.2 Miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi (vrátane starobných a pozostalostných dávok)**

*At-risk-of-poverty rate before all social transfers (including old-age and survivor's benefits)*

v %		in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2016	At-risk-of-poverty rate
<b>Celková populácia</b>		<b>Total population</b>
spolu	37,9	<i>total</i>
muži	35,2	<i>male</i>
ženy	40,5	<i>female</i>
<b>Veková skupina 0 – 17 roční</b>		<b>Age group 0 – 17 years old</b>
spolu	35,1	<i>total</i>
<b>Veková skupina 18 – 64 roční</b>		<b>Age group 18 – 64 years old</b>
spolu	28,8	<i>total</i>
muži	27,6	<i>male</i>
ženy	30,0	<i>female</i>
<b>Veková skupina 65 roční a starší</b>		<b>Age group 65 years old and over</b>
spolu	84,0	<i>total</i>
muži	84,7	<i>male</i>
ženy	83,6	<i>female</i>

U špecifických skupín obyvateľstva zohráva dôležitú úlohu v boji proti chudobe sociálna ochrana v podobe rôznych sociálnych transferov. Ak by sa z prijatých sociálnych transferov zohľadnili v celkovom ekvivalentnom disponibilnom príjme osôb len starobné a pozostalostné dávky, tak v sledovanom roku 2016 bolo ohrozených rizikom chudoby 18,4 % obyvateľstva (Tab. 2.8.1). Ak by sa nezohľadnil žiadny z prijatých sociálnych transferov (vrátane starobných a pozostalostných dávok), potom by sa celková miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi zvýšila viac ako dvojnásobne na 37,9 % (Tab. 2.8.2).

Z hľadiska pohlavia boli v prípade mieru rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi chudobou viac ohrozené ženy ako muži.

Výraznejšie rozdiely sa v oboch mierach prejavili v členení podľa vybraných vekových skupín. Po zohľadnení starobných a pozostalostných dávok, boli riziku chudoby najviac vystavené deti vo veku 0-17 rokov (29,2 %), naopak v oveľa lepšej situácii boli osoby vo veku 65 rokov a viac (8,1 %). Avšak, ak sa v ekvivalentnom disponibilnom príjme osôb nezohľadní ani jeden z prijatých sociálnych transferov, najviac ohrozenou skupinou sa stávajú 65 ročné a staršie osoby. Miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi bola u tejto skupiny obyvateľstva

For specific groups of population social protection through different social transfers plays very important role in fight against poverty. If there are taken into account of all social transfers received only old-age and survivor's benefits in total equivalent disposable personal income, so in observed period 2016 there will be 18.4 % of population at-risk-of-poverty (Table 2.8.1). If there are not taken into account any of all social transfers received (including old-age and survivor's benefits), then total at-risk-of-poverty rate before all social transfers will be more than two times higher on 37.9 % (Table 2.8.2).

In term of gender, in the case of at-risk-of-poverty rate before all social transfers, women were more affected by the risk of poverty than men.

The most significant differences in both at-risk-of-poverty rates happened in breakdown by selected age groups. After taking into account old-age and survivor's benefits, the most vulnerable group represented children aged 0 - 17 years old (29.2 %), vice-versa, in much better situation were persons aged 65 and over (8.1 %). However if we do not take into account any of all social transfers received inequivalised disposable personal income, the most vulnerable group has become persons aged 65 years old and over. At-risk-of-poverty rate before all social

(dôchodcov) až 2,2 násobne vyššia ako je priemerná hodnota tejto miery rizika chudoby za celú populáciu Slovenska a viac ako desaťnásobne vyššia ako bola v prípade rovnakej vekovej skupiny osôb po zohľadnení starobrnoch a pozostalostných dávok v ekvivalentnom disponibilnom príjme.

transfers was in this group of population (pensioners) 2.2 times higher than average value of this at-risk-of-poverty rate expressed for whole population of Slovakia and more than ten times higher than was in the case of the same age group of population after taking into account old-age and survivor's benefits in equivalised disposable income.

## 2.9 Relatívny prepad mediánu príjmov v riziku chudoby v členení podľa vekových skupín a pohlavia

## 2.9 Relative median at-risk-of-poverty gap by selected age groups and by gender

**Tab.2.9 Relatívny prepad mediánu príjmov v riziku chudoby v členení podľa vekových skupín a pohlavia**  
Relative median at-risk-of-poverty gap by selected age groups and by gender

v %		in %
<b>Relatívny prepad mediánu príjmov v riziku chudoby</b>	<b>EU SILC 2016</b>	<b>Relative median at-risk-of-poverty gap</b>
<b>Celková populácia</b>		<b>Total population</b>
spolu	26,1	total
muži	27,8	male
ženy	24,3	female
<b>Veková skupina 0 – 17 roční</b>		<b>Age group 0 – 17 years old</b>
spolu	31,6	total
<b>Veková skupina 18 – 64 roční</b>		<b>Age group 18 – 64 years old</b>
spolu	26,4	total
muži	27,1	male
ženy	26,1	female
<b>Veková skupina 65 roční a starší</b>		<b>Age group 65 years old and over</b>
spolu	10,3	total
muži	.	male
ženy	9,8	female

Relatívny prepad mediánu príjmov v riziku chudoby je rozdiel medzi mediánom ekvivalentného disponibilného príjmu osôb pod hranicou rizika chudoby a samotnou hodnotou hranice chudoby, vyjadrený v percentách.

Podľa posledných výsledkov zo zisťovania EU SILC 2016 bola celková hodnota relatívneho prepadu mediánu príjmov v riziku chudoby 26,1 % a oproti minulému roku klesla o 2,8 p.b. Tento trend zaznamenali aj jednotlivé vekové skupiny.

Najzraniteľnejšiu vekovú skupinu tvorili osoby vo veku 0-17 rokov (relatívny prepad mediánu príjmov bol 31,6 % - oproti minulému roku jeho hodnota vzrástla o 1,7 p.b.) a taktiež osoby vo veku 18-64

Relative median at-risk-of-poverty gap is defined as difference between the median equivalised disposable income of persons below the at-risk-of-poverty threshold and the threshold itself, expressed as a percentage of the at-risk-of poverty threshold.

According to the latest results from the EU SILC 2016, the total value of the relative median at-risk-of-poverty gap was 26.1 % and decreased by 2.8 pp compared to the previous year. This trend was also recorded by individual age groups.

The most vulnerable age group was persons in aged of 0-17 years (relative median at-risk-of-poverty gap was 31.6 % - compared to last year its value increased by 1.7 pp) and also persons aged 18-64

rokov (26,4 %). V porovnaní s minulým rokom bol vo vekových kategóriách 18-64 roční a 65 roční a starší zaznamenaný pokles - najvýraznejší vo vekovej kategórii 18-64 roční (o 4,7 p.b.)

years (26.4 %). Compared to the previous year, in the age groups 18-64 years old and 65 years old and over was recorded decrease - the most significant in the age group 18-64 years old (by 4.7 pp).

## 2.10 Miera rizika chudoby zakotvená v čase (2008) v členení podľa vybraných vekových skupín a pohlavia

Miera rizika chudoby zakotvená v určitom čase (2008) pre daný rok t, je podiel osôb s ekvivalentným disponibilným príjomom pod hranicou rizika chudoby v čase t-3, upravený o infláciu.

Použitím hranice chudoby zakotvenej v čase je možné zachytiť aspekt absolútnej chudoby. V roku 2016 (Tab. 2.10) hodnota tohto indikátora klesla (zo 7,6 % na 7,3 %), a to tak u mužov (o 0,4 p.b.), ako aj u žien (o 0,2 p.b.). Najvyšší medziročný pokles bol zaznamenaný vo vekovej skupine 18-64 roční, kde miera rizika chudoby bola na úrovni 6,9 % (pokles o 0,5 p.b.). V prípade starších ľudí (65 roční a starší) zostala miera rizika chudoby zakotvená v čase na rovnakej úrovni 1,3 %.

Z hľadiska vývoja miery rizika chudoby zakotvenej v čase môžeme konštatovať nárast tohto indikátora v období rokov 2012 až 2014, avšak od roku 2015 dochádza k miernemu poklesu.

## 2.10 At-risk-of-poverty rate anchored at a fixed moment in time (2008) by selected age groups and by gender

At-risk-of poverty rate anchored at a fixed moment in time (2008) - in year t, is the share of persons with an equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold in year t-3, uprated by inflation.

Using the poverty threshold anchored in time can be recorded aspect of absolute poverty. In 2016 (Table 2.10) the value of this indicator was decreased (from 7.6 % to 7.3 %), both for men (by 0.4 pp) and women (by 0.2 pp). The highest annual decrease was recorded in age group 18-64 years old, where the poverty rate was at level 6.9 % (an decrease by 0.5 pp). In the case of the elderly (65 years and older) remained at-risk-of poverty rate anchored at a fixed moment in time at the same level 1.3 %.

In terms of the development risk of poverty rate anchored at a fixed moment in time, we can state increase of this indicator over the period 2012-2014, but since year 2015 there is a slight decrease.

**Tab.2.10 Miera rizika chudoby zakotvená v čase (2008) v členení podľa vekových skupín a pohlavia**  
At-risk-of-poverty rate anchored at a fixed moment in time (2008) by selected age groups and by gender

v %		in %
Miera rizika chudoby	EU SILC 2016	At-risk-of-poverty rate
<b>Celková populácia</b>		<b>Total population</b>
spolu	7,3	total
muži	7,5	male
ženy	7,1	female
<b>Veková skupina 0 – 17 roční</b>		<b>Age group 0 – 17 years old</b>
spolu	13,1	total
<b>Veková skupina 18 – 64 roční</b>		<b>Age group 18 – 64 years old</b>
spolu	6,9	total
muži	6,9	male
ženy	6,9	female
<b>Veková skupina 65 roční a starší</b>		<b>Age group 65 years old and over</b>
spolu	1,3	total
muži	1,4	male
ženy	1,3	female

### 3. Stratégia Európa 2020 a jej ciele

Začiatkom roka 2010 bola Európskou komisiou vyhlásená stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu tzv. Európa 2020, ktorá určuje pre európske sociálne trhové hospodárstvo víziu na obdobie nadchádzajúceho desaťročia. Táto nová vizia, ktorá nahradza predchádzajúcu Lisabonskú stratégiu, spočíva na troch prepojených a vzájomne sa podporujúcich prioritných oblastiach zameraných na:

- inteligentný rast: rozvoj hospodárstva založeného na znalostach a inováciách,
- udržateľný rast: podpora efektívnejších zdrojov a zdrojov viac ohľaduplnnejších k prostrediu, podpora konkurenčnejšej ekonomiky,
- inkluzívny rast: podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti poskytujúcou sociálnu a územnú kohéziu.

V stratégii sa stanovilo päť hlavných cieľov, ktoré vymedzujú, aký pokrok by mala EÚ dosiahnuť do roku 2020:

- miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20-64 rokov by mala dosiahnuť minimálne 75 %,
- úroveň investícií do výskumu a vývoja by mala dosiahnuť aspoň 3 % HDP EÚ,
- znížiť emisie skleníkových plynov najmenej o 20 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990 alebo o 30 % za priaznivých podmienok, zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na konečnej spotrebe energie o 20 % a zvýšiť energetickú účinnosť minimálne o 20 %,
- podiel ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku by sa mal znížiť pod 10 % a minimálne 40 % mladých ľudí by malo mať vysokoškolské vzdelanie,
- o 20 miliónov ľudí menej by malo byť ohrozených chudobou.

Na základe uvedených cieľov bude možné prostredníctvom merateľných indikátorov sledovať tempo hospodárskeho rastu.

Na meranie cieľa v oblasti sociálnej inklúzie, t.j. do roku 2020 vymaniť z rizika chudoby a sociálnej exklúzie 20 miliónov ľudí, bol stanovený **agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia**. Pri jeho vymedzení sa vychádza z multidimenzióvnego prístupu k meraniu chudoby, čo znamená, že sa v indikátore okrem konceptu príjmovej chudoby zohľadňujú ďalšie dve dimenzie – materiálna derpivácia a vylúčenie z trhu práce. Agregovaný indikátor vzniká kombináciou troch čiastkových indikátorov – miery rizika chudoby, miery materiálnej deprivácie a miery nízkej pracovnej intenzity a je

### 3. The Europe 2020 Strategy and its targets

At the beginning of 2010 the European Commission launched strategy for ensuring smart, sustainable and inclusive growth, i.e. the Europe 2020 Strategy, which sets out a vision for Europe's social market economy over the next decade. This new vision, replacing previous the Lisbon strategy, rests on three interlocking and mutually reinforcing priority areas aimed at:

- smart growth: developing an economy based on knowledge and innovation,
- sustainable growth: promoting resources-efficient and resources more considerate to the environment, promoting more competitive economy,
- inclusive growth: fostering a high-employment economy delivering social and territorial cohesion.

In the Strategy there were identified five representative headline targets, which define where the EU should be by 2020:

- employment rate of the population aged 20-64 should be minimum 75 %,
- level of investments into research and development should be at least 3 % of the EU's GDP,
- to reduce greenhouse gas emissions by at least 20% compared to 1990 levels or by 30%, if the conditions are right; increase the share of renewable energy sources in our final energy consumption to 20%; and a 20% increase in energy efficiency,
- the share of early school leavers should be under 10% and at least 40% of the younger generation should have a university degree or diploma,
- 20 million less people should be at risk of poverty.

On the base of mentioned targets it will be possible to track economic progress through measurable indicators.

For measuring target in social inclusion area, i.e. to reduce by 20 million number of persons at-risk-of-poverty and social exclusion by 2020, **aggregate indicator of poverty or social exclusion** was defined. In its definition it stems from multidimensional approach to measuring poverty, what means that in addition to income poverty concept also other two dimensions are taken into account in indicator – material deprivation and labour market exclusion. Aggregate indicator is created by combination of three partial indicators – at-risk-of-poverty rate, material deprivation rate and low work intensity rate and it is

definovaný ako počet ľudí, ktorí sú ohrození rizikom chudoby a/alebo sú materiálne deprivovaní a/alebo žijú v domácnosti s nízkou pracovnou intenzitou.

defined like number of persons who are at-risk-of-poverty and/or are materially deprived and/or live in households with low work intensity.

### 3.1 Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia

Pri vymedzení agregovaného indikátora chudoby alebo sociálneho vylúčenia sa vychádza z multidimenzionálneho prístupu k meraniu chudoby. Znamená to, že sa v indikátore okrem konceptu príjmovej chudoby zohľadňujú ďalšie dve dimenzie – materiálna derpivácia a vylúčenie z trhu práce. Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia je vytvorený kombináciou troch čiastkových indikátorov:

- miera rizika chudoby,
- miera materiálnej deprivácie,
- miera nízkej pracovnej intenzity.

**Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch** predstavuje podiel osôb (v percentánoch) v celkovej populácii, ktorých ekvivalentný disponibilný príjem sa nachádza pod hranicou rizika chudoby. Hranica rizika chudoby je stanovená ako 60 % mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu.

**Miera závažnej materiálnej deprivácie** vyjadruje podiel populácie (v percentánoch), ktorá čelí vynútenému nedostatku v aspoň štyroch z celkovo deviatich depriváčnych položiek<sup>2</sup> z dimenzie finančnej záťaže a vlastníctva predmetov dlhodobej spotreby.

**Miera nízkej pracovnej intenzity** vyjadruje podiel osôb, ktoré žijú v domácnostach s veľmi nízkou pracovnou intenzitou (menej než 20%), k celkovej populácii<sup>3</sup>. Pracovná intenzita domácnosti predstavuje pomer medzi počtom mesiacov, ktoré všetci členovia domácnosti v pracovnom veku odpracovali počas príjmového referenčného obdobia na strane jednej a celkovým počtom mesiacov, ktoré by mohli byť teoreticky odpracované týmito členmi domácnosti na strane druhej. Definícia pracovného veku sa vzťahuje na osoby vo veku 18-59 rokov, s vylúčením osôb, ktoré sú študentmi vo veku 18-24 rokov.

### 3.1 Aggregate indicator of poverty or social exclusion

In defining aggregate indicator of poverty or social exclusion it arises from multidimensional approach to measuring poverty. It means that in addition to income poverty concept also other two dimensions are taken into account – material deprivation and exclusion from labour market. Aggregate indicator of poverty or social exclusion is created by combination of three partial indicators:

- at-risk-of-poverty rate,
- material deprivation rate,
- low work intensity rate.

The **at-risk-of poverty rate after social transfers** is defined as the percentage of persons in the total population with an equivalised disposable income below the at-risk-of-poverty threshold. The at-risk-of poverty threshold is set at 60 % of the national median equivalised disposable income.

**Severe material deprivation rate** is defined as the percentage of population with an enforced lack of at least four out of nine material deprivation items<sup>2</sup> in the economic strain and durables dimension.

**Low work intensity rate** is defined as the percentage of persons, who live in households with very low work intensity (less than 20 %), to total population<sup>3</sup>. Work intensity of household refers to the ratio between the number of months that all „working age“ household members have been working during the income reference year and the total number of months that could theoretically have been worked by the same household members. Definition of working age refers to persons aged 18 to 59 years old with exception of persons, who are students aged 18 to 24 years old.

<sup>2</sup> Zoznam depriváčnych položiek, ktoré sa zohľadňujú vo výpočte indikátora miera závažnej materiálnej deprivácie, je uvedený v podkapitole 2.3.

List of deprivation items, which are taken into account in calculation of severe material deprivation rate, is mentioned in subchapter 2.3.

<sup>3</sup> Miera nízkej pracovnej intenzity, ktorá vstupuje do výpočtu agregovaného indikátora chudoby a sociálneho vylúčenia ako čiastkový indikátor, je prepočítaná na celú populáciu Slovenska. Indikátor uvádzaný v kapitole 2.4 je vyjadrený len za populáciu vo veku 0-59 rokov.

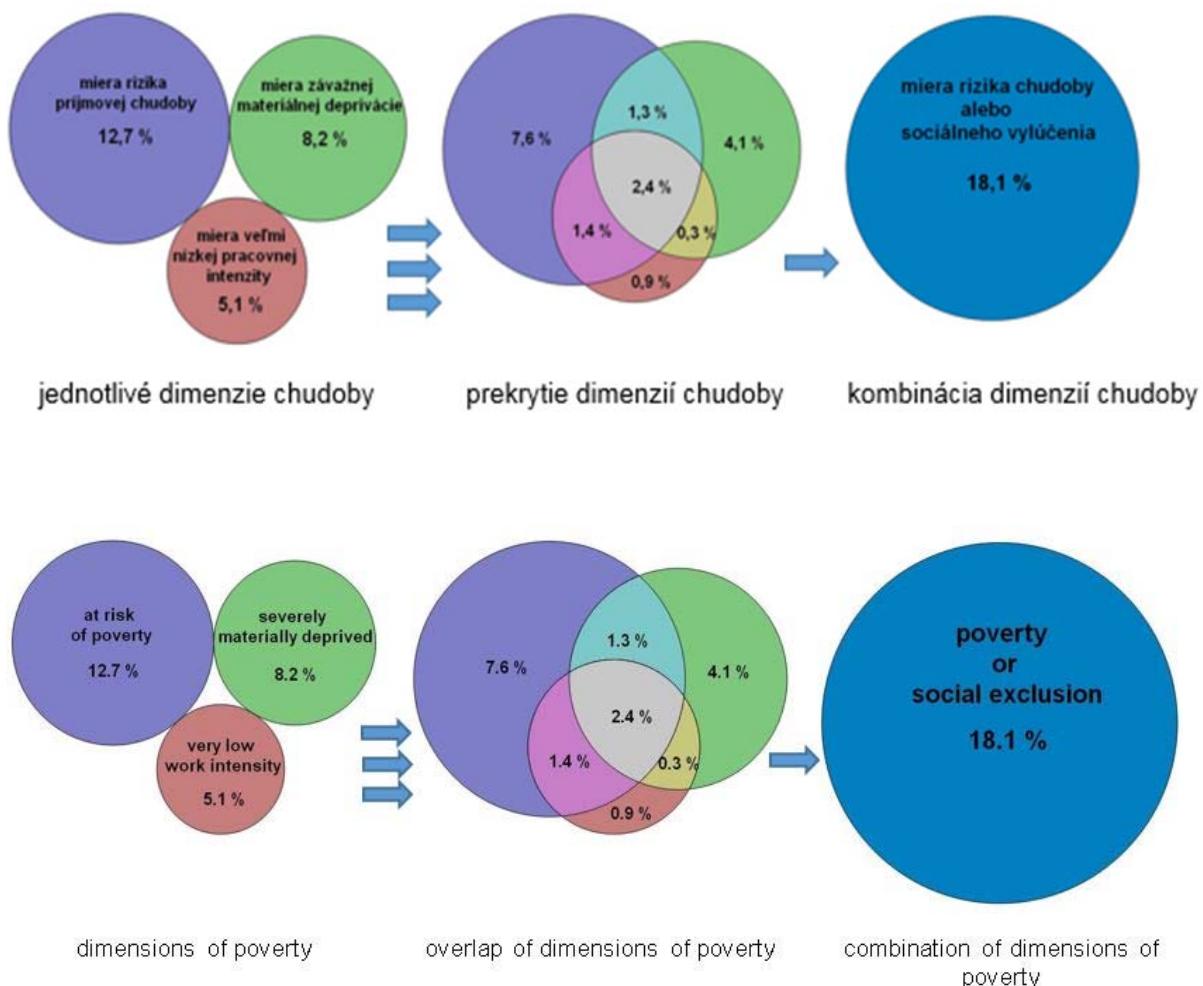
Low work intensity rate, which enters to calculation of aggregate indicator of poverty and social exclusion as partial indicator, is recalculated to whole population of Slovakia. Indicator listed in chapter 2.4 is expressed only for the population aged 0-59.

Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia je definovaný ako počet ľudí, ktorí sú ohrození rizikom chudoby a/alebo sú materiálne deprivovaní a/alebo žijú v domácnosti s nízkou pracovnou intenzitou.

Aggregate indicator of poverty or social exclusion is defined as the number of persons who are at-risk-of-poverty and/or are materially deprived and/or live in households with low work intensity.

Obr. 3.1 Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia

Aggregate indicator of poverty or social exclusion



Podľa EU SILC 2016 bolo na Slovensku v riziku chudoby alebo sociálneho vylúčenia celkovo 18,1 % obyvateľov. Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia predstavuje súčet všetkých vzájomných prienikov troch vyššie spomínaných čiastkových indikátorov (miery rizika chudoby, miery závažnej materiálnej deprivácie a miery nízkej pracovnej intenzity).

According to EU SILC 2016 there were 18.1 % of the total population at-risk-of-poverty or social exclusion in Slovakia. Aggregate indicator of poverty or social exclusion refers to sum of all joint intersections of three partial indicators mentioned above (the at-risk-of-poverty rate, severe material deprivation rate and low work intensity rate).

Miera rizika chudoby na obrázku č. 3.1 vzniká súčtom podielu osôb, ktoré sú ohrozené len rizikom chudoby (7,6 %) plus podielu osôb, ktoré sú ohrozené rizikom chudoby a zároveň sú závažne materiálne deprivované (1,3 %) plus podielu osôb, ktoré sú ohrozené rizikom chudoby a zároveň žijú v domácnosti s nízkou pracovnou intenzitou (1,4 %) a plus podielu osôb, ktoré spadajú do spoločného prieniku všetkých troch čiastkových indikátorov (2,4 %).

Ďalšie dva čiastkové indikátory sú vytvorené obdobným spôsobom, t.j. súčtom podielu osôb jednotlivých vzájomných prienikov čiastkových indikátorov.

Z pohľadu príjmovej chudoby patrí Slovensko od začiatku zisťovania EU SILC ku krajinám s najnižšou mierou rizika chudoby v rámci EÚ. Podľa EU SILC 2016 bolo na Slovensku rizikom chudoby alebo sociálneho vylúčenia ohrozených 12,7 % obyvateľov.

Aj miera závažnej materiálnej deprivácie patrila na Slovensku skôr k nižším spomedzi všetkých krajín EÚ. V sledovanom období bolo 8,2 % obyvateľstva Slovenska materiálne deprivovaných.

Miera nízkej pracovnej intenzity sa podľa údajov EU SILC 2016 nachádzala na úrovni 5,1 %.

Vychádzajúc z percentuálneho zastúpenia ohrozených osôb podľa prienikov jednotlivých čiastkových indikátorov je zrejmé, že najväčší podiel osôb je takých, ktoré boli ohrozené len rizikom chudoby alebo pociťovali len materiálnu depriváciu (7,6 % a 4,1 %). Podiel osôb, ktoré len žili v domácnostach s nízkou pracovnou intenzitou predstavoval 0,9 %. U príjmovej chudoby sa oproti materiálnej deprivácii ukazuje väčšie prepojenie s nízkou pracovnou intenzitou (1,4 %, t. j. vzájomný prienik miery rizika chudoby a miery nízkej pracovnej intenzity v porovnaní s 0,3 %, čo predstavuje prienik miery závažnej materiálnej deprivácie a miery nízkej pracovnej intenzity). Naohrozenejšou skupinou osôb je vzájomný prienik všetkých troch čiastkových indikátorov a podľa údajov EU SILC 2016 predstavoval 2,4 % obyvateľstva Slovenska.

Na Slovensku z hľadiska vývoja v čase podiel obyvateľov ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením od roku 2005 do roku 2009 klesal (z 32,0 % na 19,6 %). Vplyvom hospodárskej krízy došlo k miernemu zvýšeniu (na 20,6 % v roku 2010 a 2011), ale od roku 2012 sa podiel ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením opäť postupne znížoval až na hodnotu 18,1 % obyvateľov v roku 2016.

In picture 3.1 the at-risk-of-poverty rate is created by sum of percentage of persons, who are only at-risk-of-poverty (7.6 %) plus percentage of persons, who are both at-risk-of-poverty and severely materially deprived (1.3 %) plus percentage of persons, who are both at-risk-of-poverty and live in household with low work intensity (1.4 %) and plus percentage of persons, who fall into joint intersection of all three partial indicators (2.4 %).

Other two partial indicators are created in the same way, i.e. by sum of percentage of persons of individual joint intersections of partial indicators.

In term of income poverty, since beginning of the survey Slovakia has belonged to countries with the lowest at-risk-of-poverty rate within EU. According to EU SILC 2016 there were 12.7 % of Slovak population at-risk-of-poverty or social exclusion.

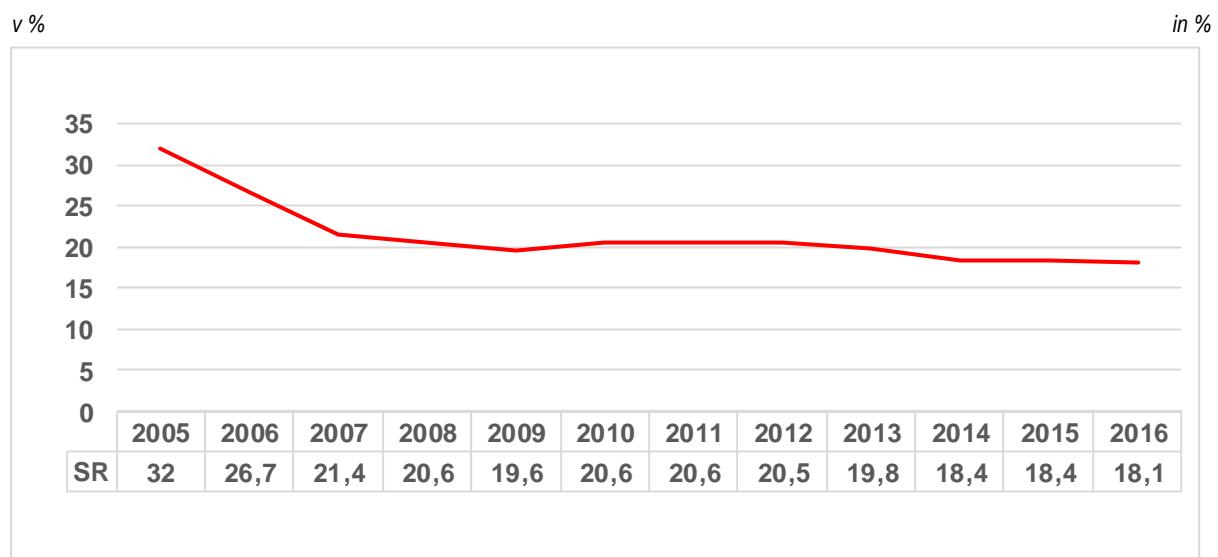
Also severe material deprivation rate belonged in Slovakia rather to the lower among all EU countries. In observed period there were 8.2 % of population in Slovakia materially deprived.

Low work intensity rate was 5.1 % according to EU SILC 2016 data.

Arising from percentage of vulnerable persons according to intersections of individual partial indicators is evident, that the highest percentage of persons are persons who are only at-risk-of-poverty or only felt material deprivation (7.6 % and 4.1 %). Share of persons, who only lived in households with low work intensity refers to 0.9 %. In the case of income poverty, higher correlation with low work intensity is shown than in the case of material deprivation (1.4 %, i.e. joint intersection between at-risk-of-poverty and low work intensity rate compared to 0.3 % what means intersection between severe material deprivation rate and low work intensity rate). The most vulnerable group of persons is joint intersection of all three partial indicators and according to EU SILC 2016 it refers to 2.4 % of population.

In Slovakia, the share of population at-risk-of poverty or social exclusion has declined from 2005 to 2009 (from 32.0% to 19.6%). Due to impact of the economic crisis it has risen slightly (to 20.6% in 2010 and 2011), but since 2012, the share of people at risk of poverty or social exclusion has gradually declined to 18.1% of the population in 2016.

**Graf 3.1 Osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením v SR v rokoch 2005 – 2016**  
 People at risk of poverty or social exclusion in Slovakia 2005 - 2016



Zdroj: UDB EU SILC 2005-2016

**Tab. 2.11 Osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením v členení podľa krajov**  
 People at-risk-of-poverty or social exclusion by regions

Osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením	EU SILC 2016	People at risk of poverty or social exclusion
SR	18,1	SR
Bratislavský kraj	13,8	Region of Bratislava
Trnavský kraj	13,5	Region of Trnava
Trenčiansky kraj	14,5	Region of Trenčín
Nitriansky kraj	17,4	Region of Nitra
Žilinský kraj	19,9	Region of Žilina
Banskobystrický kraj	19,5	Region of Banská Bystrica
Prešovský kraj	23,6	Region of Prešov
Košický kraj	19,7	Region of Košice

V členení podľa krajov sa v mieri rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia prejavili výraznejšie regionálne disparity.

Najvyšší podiel osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením zaznamenal Prešovský kraj (23,6 %). Nad celoslovenským priemerom sa nachádzal aj Žilinský, Košický a Banskobystrický kraj (19,9 % až 19,5 %). Naopak menej ohrození chudobou boli osoby v Nitrianskom kraji (17,4 %). Najmenej sa chudoba prejavila v Trnavskom, Bratislavskom a Trenčianskom kraji.

In at-risk-of-poverty or social exclusion by regions regional disparities have seen occurred more significantly.

The highest percentage of people at-risk-of-poverty or social exclusion was recorded in region of Prešov (23.6 %). Also regions of Žilina, Košice and Banská Bystrica were above average value expressed for the whole Slovakia (19.9 % to 19.5 %). On the contrary, people of Nitra region were less at-risk-of-poverty (17.4 %). The least poverty occurred in the regions of Trnava, Bratislava and Trenčín.

## ZÁVER

Predložená publikácia má za cieľ poskytnúť prehľad o vybraných indikátoroch chudoby a sociálneho vylúčenia, pre ktoré je zdrojom dát výberové štatistické zisťovanie EU SILC 2016.

Takmer všetky indikátory, ktoré sa nachádzajú v tejto publikácii, vychádzajú pri meraní chudoby a sociálneho vylúčenia z ekvivalentného disponibilného príjmu domácností zadefinovaného v zisťovaní EU SILC. Pre komplexnejšie pochopenie dopadov chudoby a sociálneho vylúčenia sú príjmové indikátory doplnené o analýzu príjmových nerovností a materiálnej deprívácie.

Najrozšíahlejšia časť publikácie (kapitola 2.2) je zameraná na analýzu miery rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa krajov, vekových skupín a pohlavia, typu domácnosti, najčastejšieho statusu ekonomickej aktivity a vlastníckeho vzťahu k obydliu. Z analyzovaných údajov sa potvrdilo, že na Slovensku sa v mieri rizika chudoby prejavujú regionálne disparity. Najnižšia miera rizika chudoby bola v Bratislavskom kraji a najvyššia v Banskobystrickom a Prešovskom kraji. Z hľadiska veku a typu domácnosti boli rizikom chudoby najviac ohrozené deti vo veku 0-17 rokov, domácnosti s vyšším počtom detí (3 a viac) a neúplne domácnosti. Dôležitú úlohu v boji proti chudobe zohráva aktívna účasť na trhu práce a sociálna ochrana formou poskytovania starobných dávok. Kapitola 2.8 sa venuje analýze dopadov sociálnych transferov na chudobu a sociálne vylúčenie (miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi). U špecifických skupín obyvateľstva (65 roční a starší) zohrávajú sociálne transfery kľúčovú úlohu v boji proti chudobe.

Prijatím stratégie Európa 2020 sa do popredia dostal indikátor multidimenzionálneho charakteru, tzv. agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia. Úlohou ŠÚ SR je prostredníctvom zisťovania EU SILC zabezpečiť jeho výpočet a umožniť tak monitorovanie jeho vývoja vo vzťahu k napĺňaniu stanoveného cieľa Stratégie na národnej a európskej úrovni. V publikácii sa stratégii Európa 2020 a agregovanému indikátoru chudoby alebo sociálneho vylúčenia bližšie venuje kapitola 3.

Súčasťou publikácie je aj príloha s grafmi a mapami vybraných ukazovateľov miery rizika chudoby, materiálnej deprívácie a príjmovej nerovnosti.

## CONCLUSION

Offered publication have the goal to provide summary of selected indicators of poverty and social exclusion, for which as data source is sample statistical survey EU SILC 2016.

Almost all indicators, which are listed in this publication, are based on equivalised disposable household incomes defined in EU SILC survey. For purpose of more complex comprehension of impacts of poverty and social exclusion, income indicators are supplemented by analysis of income inequalities and material deprivation.

The most extensive part of publication (chapter 2.2) is aimed at analysing at-risk-of-poverty rate after social transfers broken down by regions, age groups and gender, household type, the most frequent activity status and accommodation tenure status. From analysed data was confirmed that in Slovakia regional disparities show at-risk-of-poverty rate. The lowest at-risk-of-poverty rate was in region of Bratislava and the highest one in regions of Banská Bystrica and Prešov. In term of age and household type, the most vulnerable group in view of at-risk-of-poverty represented children aged 0-17 years old, households with higher number of children (3 and more) and incomplete households. Active participation in labour market and social protection in form of old-age benefits plays important role in fight against poverty. Chapter 2.8 is aimed at analysis of impacts of social transfers on poverty and social exclusion (at-risk-of-poverty rate before social transfers). In specific groups of persons (aged 65 years old and over) social transfers play key role in fight against poverty.

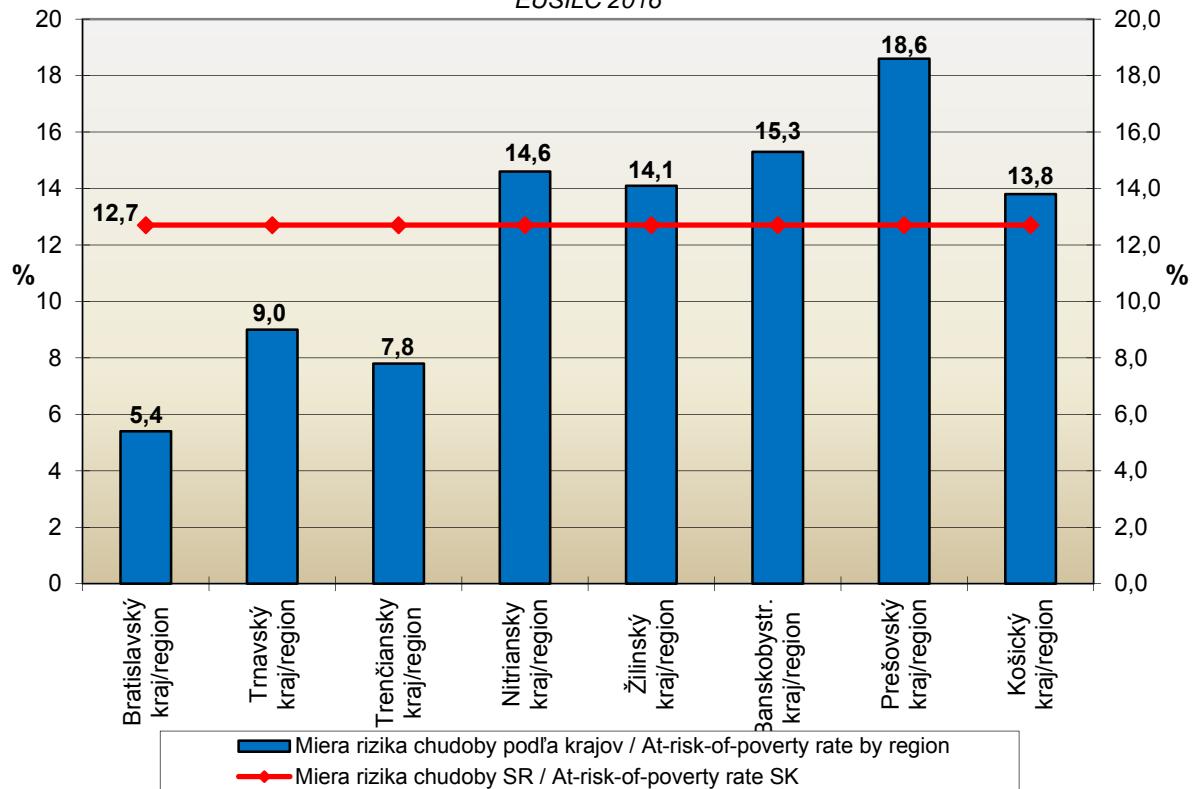
Approving the Europe 2020 Strategy, indicator of multidimensional character, i.e. aggregate indicator of poverty or social exclusion, has gained ground. The goal of SO SR is to ensure its calculation through EU SILC and so enables monitoring of its development in relation to meeting defined target of the Strategy at national and European level. In publication chapter 3 is aimed at the Europe 2020 Strategy and aggregate indicator of poverty or social exclusion in more details.

The part of publication is charts and maps, which are aimed at selected indicators of at-risk-of-poverty rate, material deprivation and income inequality.

**G R A F Y**

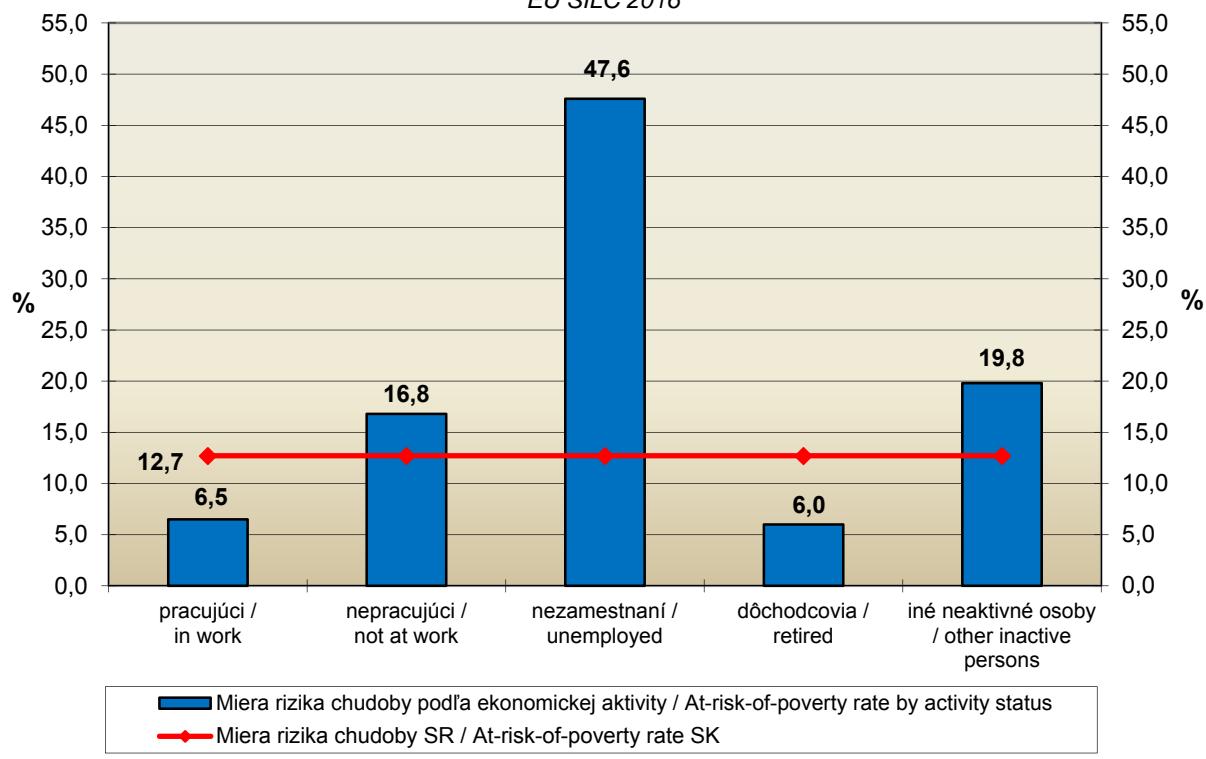
**Celková miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa krajov  
EU SILC 2016**

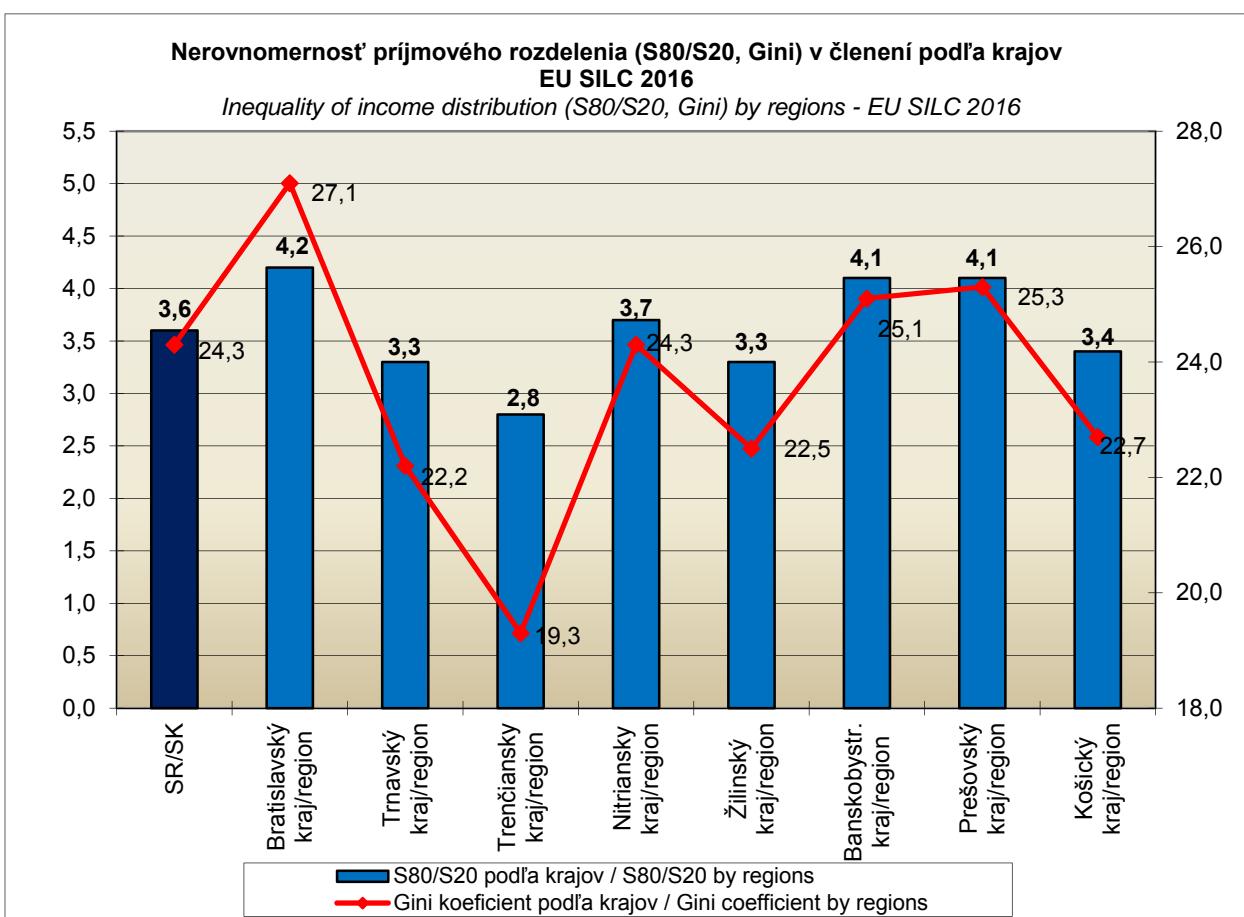
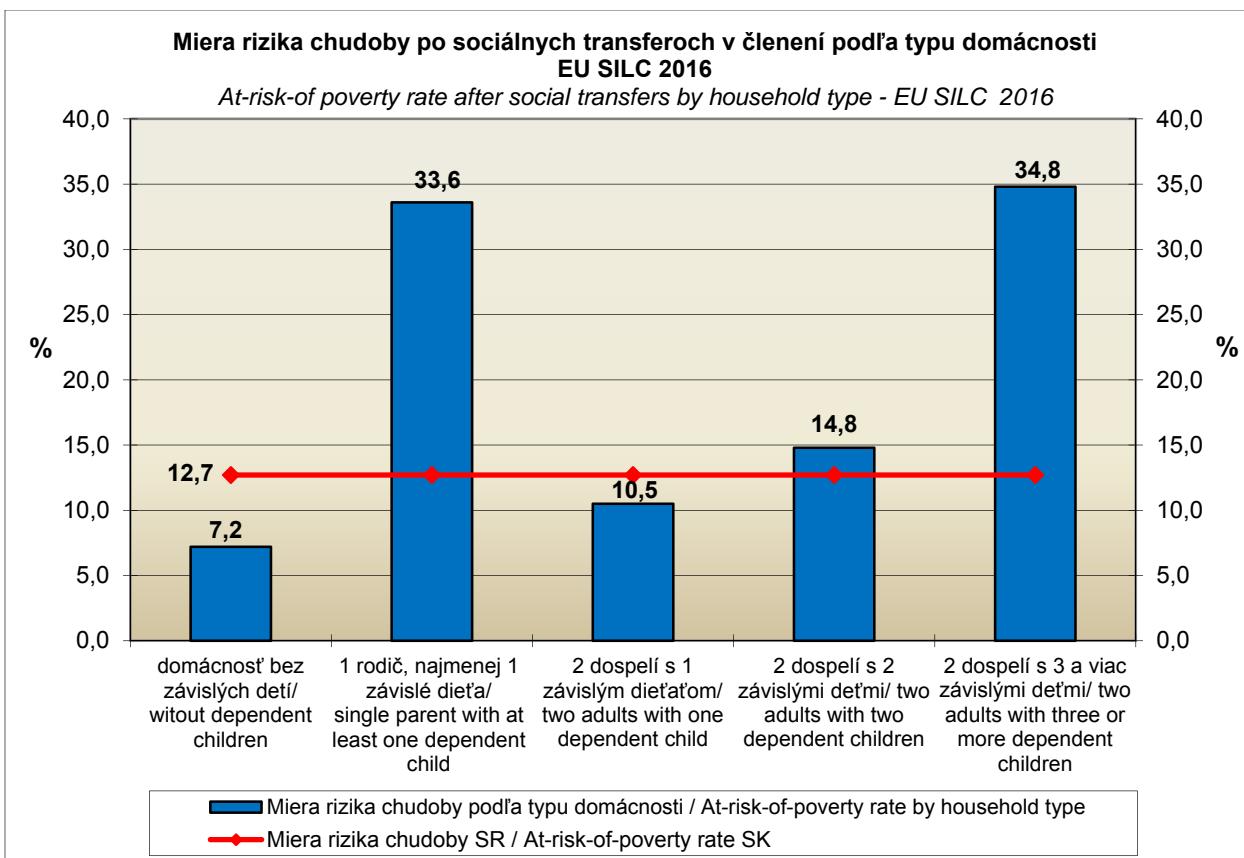
*At-risk-of poverty rate after social transfers total and in breakdown by regions  
EUSILC 2016*



**Miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa najčastejšieho statusu ekonomickej aktivity - EU SILC 2016**

*At-risk-of poverty rate after social transfers by most frequent activity status  
EU SILC 2016*



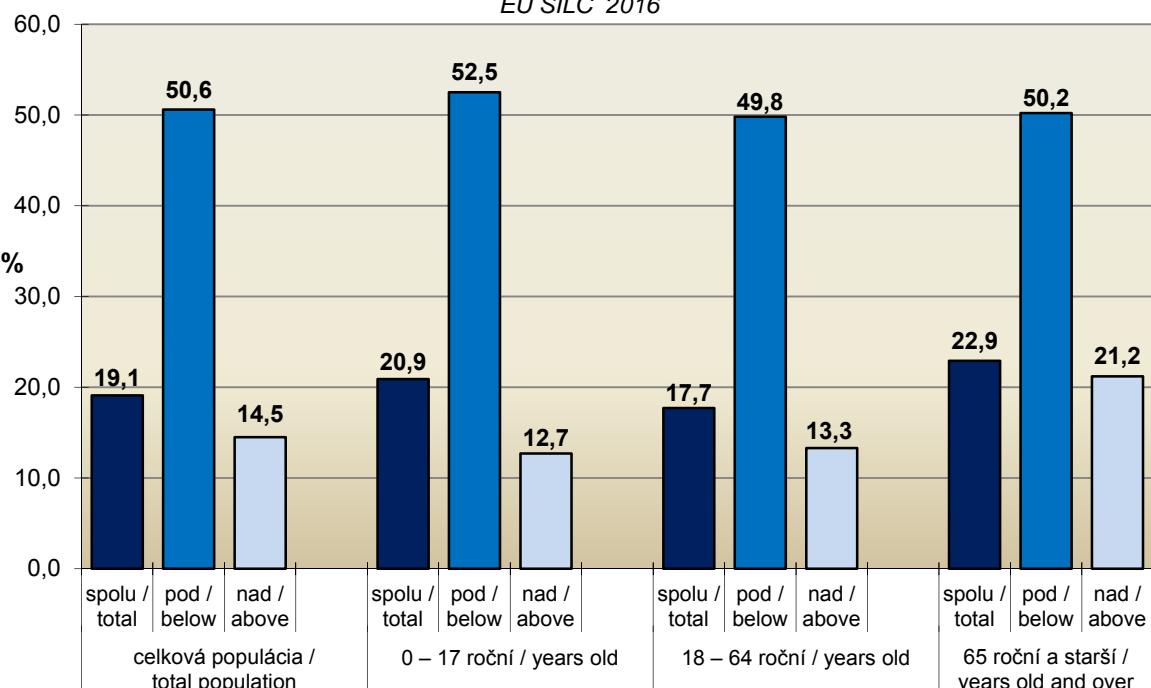


**Miera materiálnej deprivácie podľa vekových skupín a statusu príjmovej chudoby**

**EU SILC 2016**

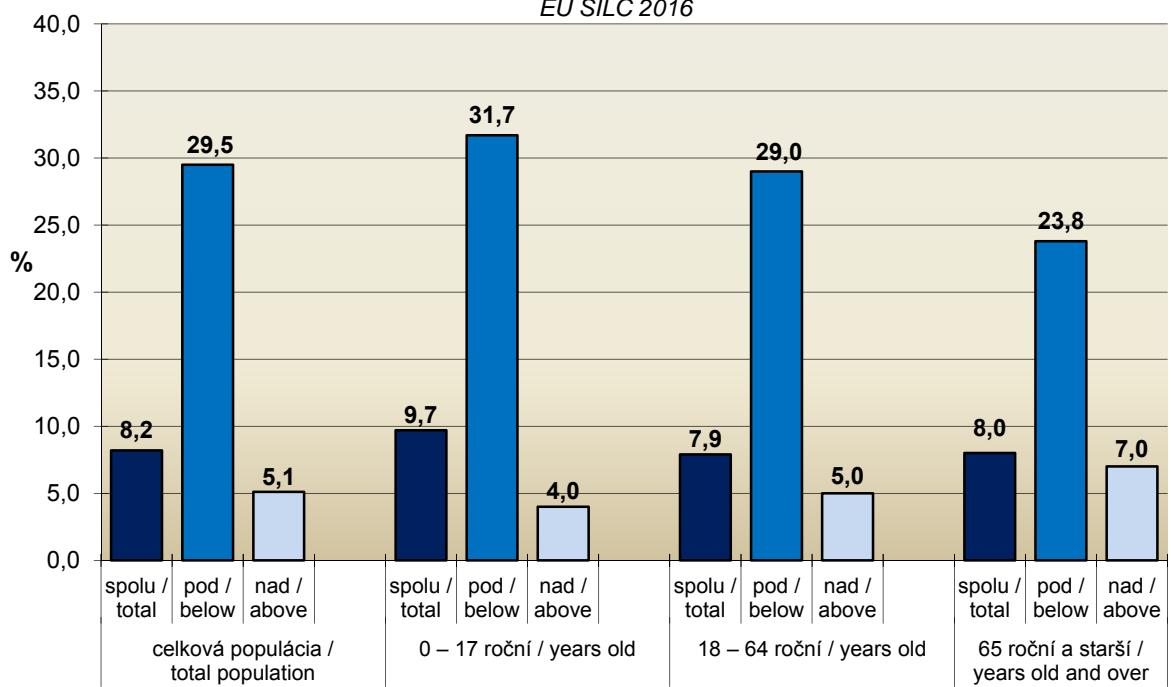
*Material deprivation rate by age groups and by at-risk-of-poverty status*

*EU SILC 2016*



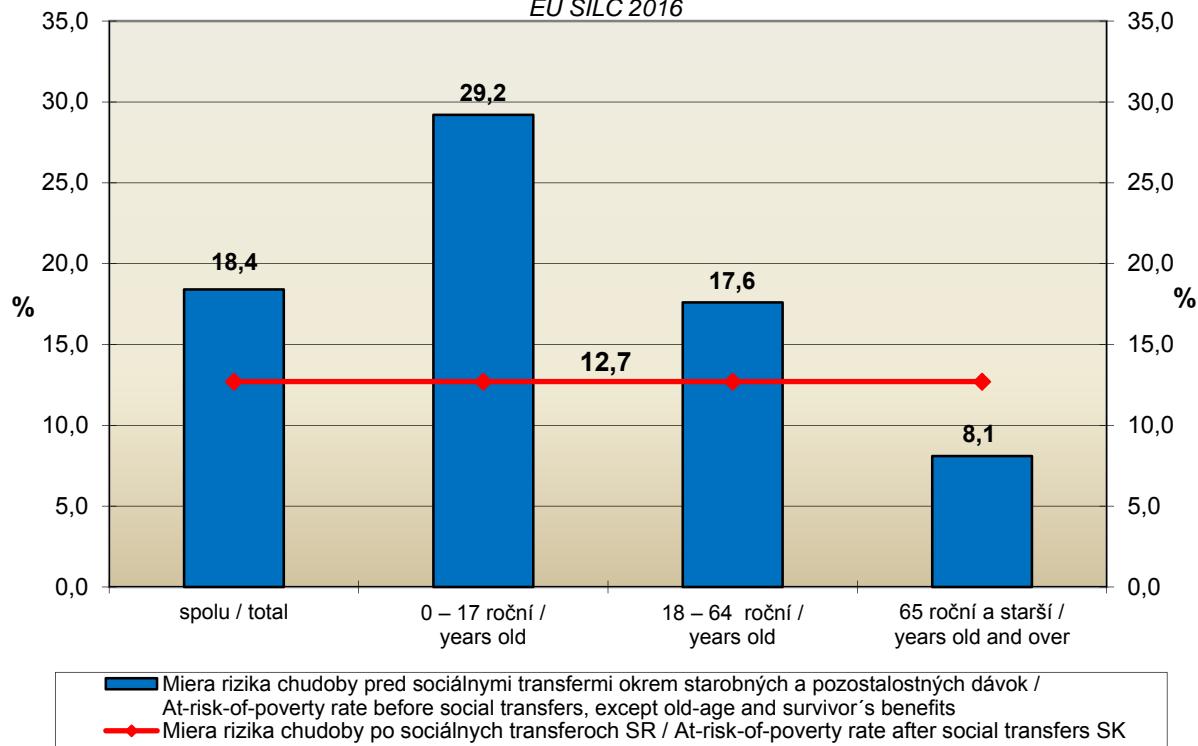
**Miera závažnej materiálnej deprivácie podľa vekových skupín a statusu príjmovej chudoby - EU SILC 2016**

*Severe material deprivation rate by age groups and by at-risk-of-poverty status  
EU SILC 2016*



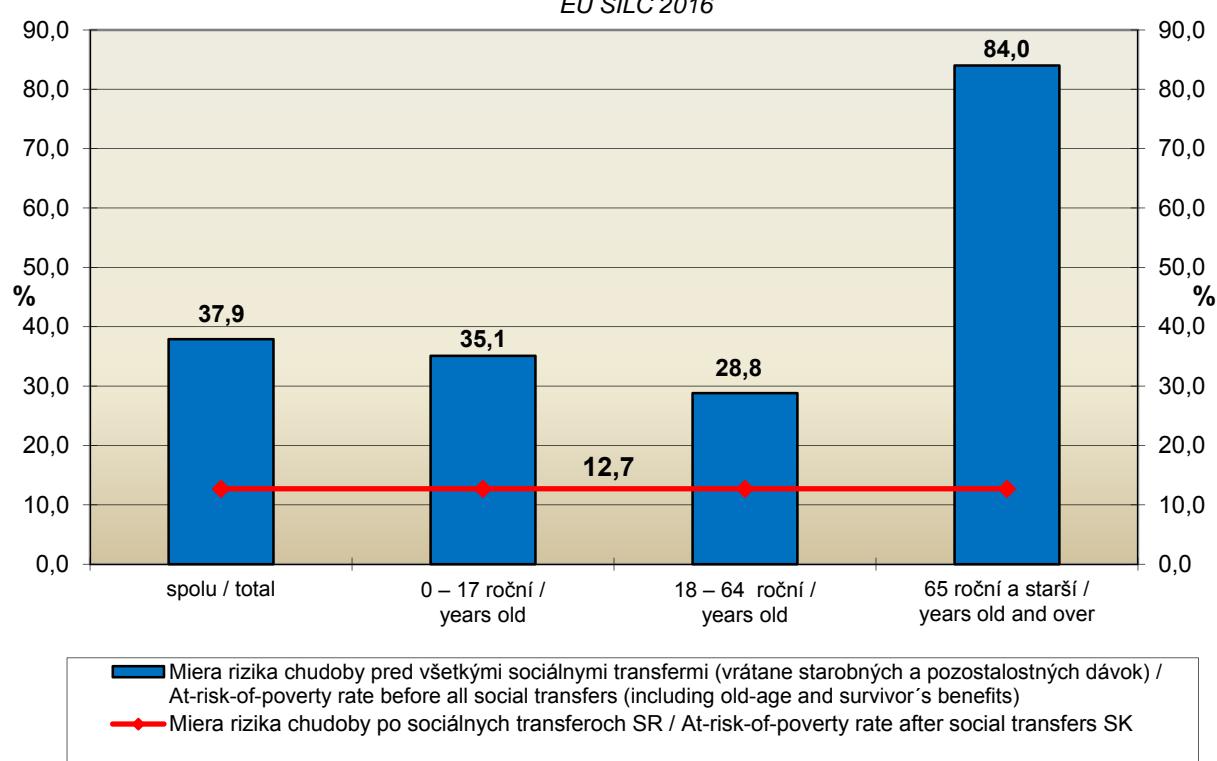
**Miera rizika chudoby pred sociálnymi transfermi okrem starobných a pozostalostných dávok - EU SILC 2016**

*At-risk-of-poverty rate before social transfers, except old-age and survivor's benefits - EU SILC 2016*



**Miera rizika chudoby pred všetkými sociálnymi transfermi (vrátane starobných a pozostalostných dávok) - EU SILC 2016**

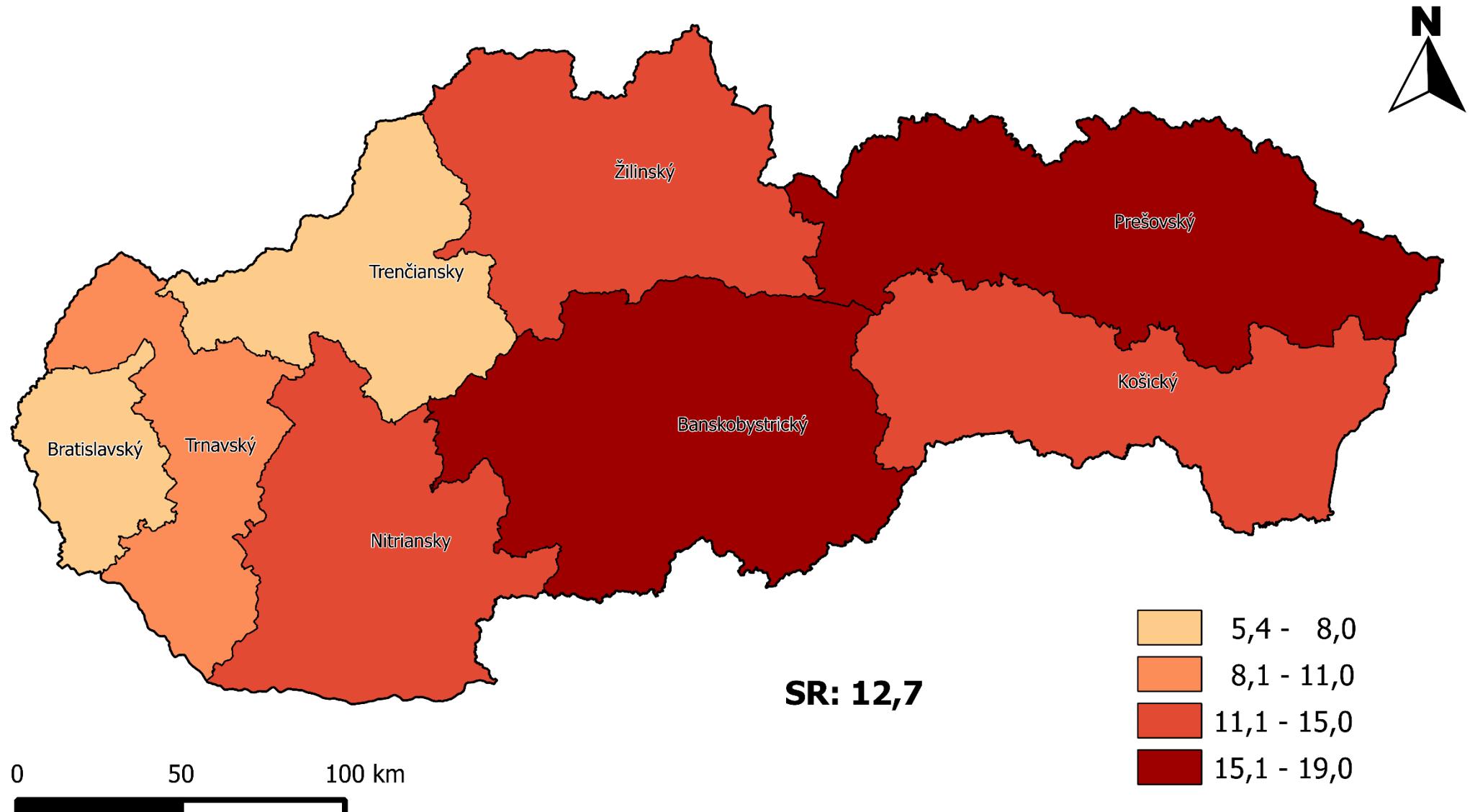
*At-risk-of-poverty rate before all social transfers (including old-age and survivor's benefits)  
EU SILC 2016*



# **TEMATICKÉ MAPY**

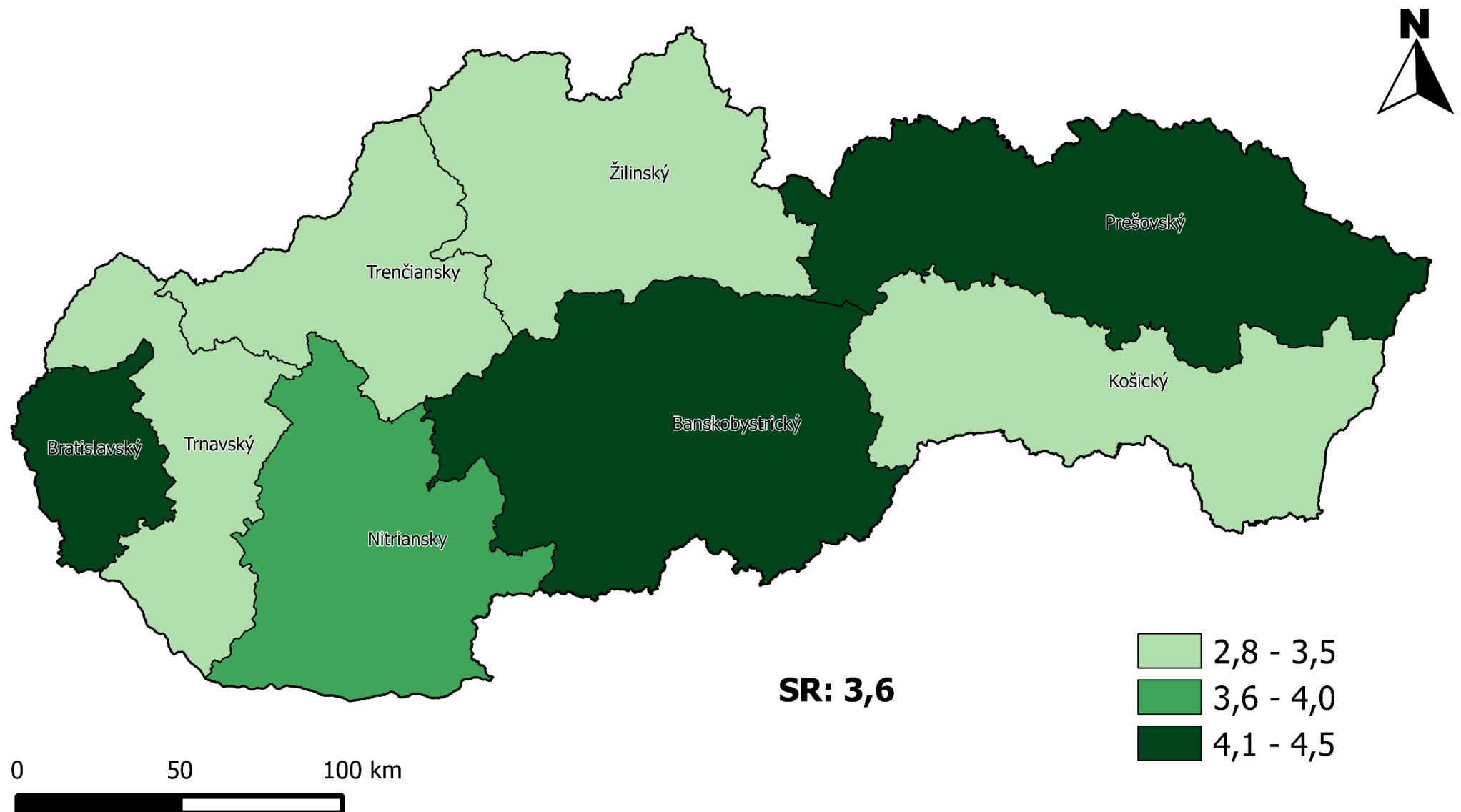
# Celková miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa krajov, EU SILC 2016

*At-risk-of poverty rate after social transfers total and in breakdown by regions, EU SILC 2016*



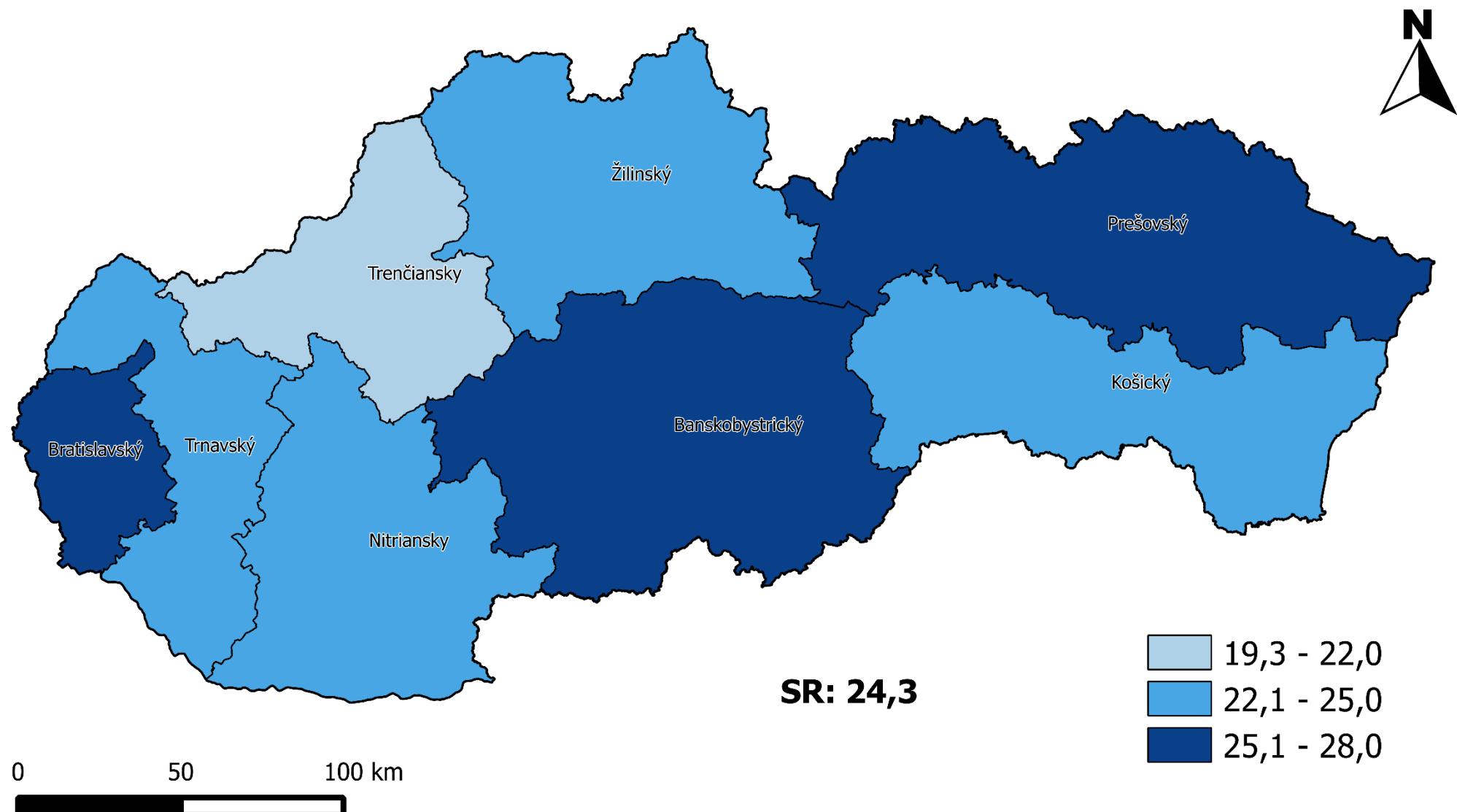
# Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: S80/S20 v členení podľa krajov, EU SILC 2016

*Inequality of income distribution: S80/S20 by regions, EU SILC 2016*



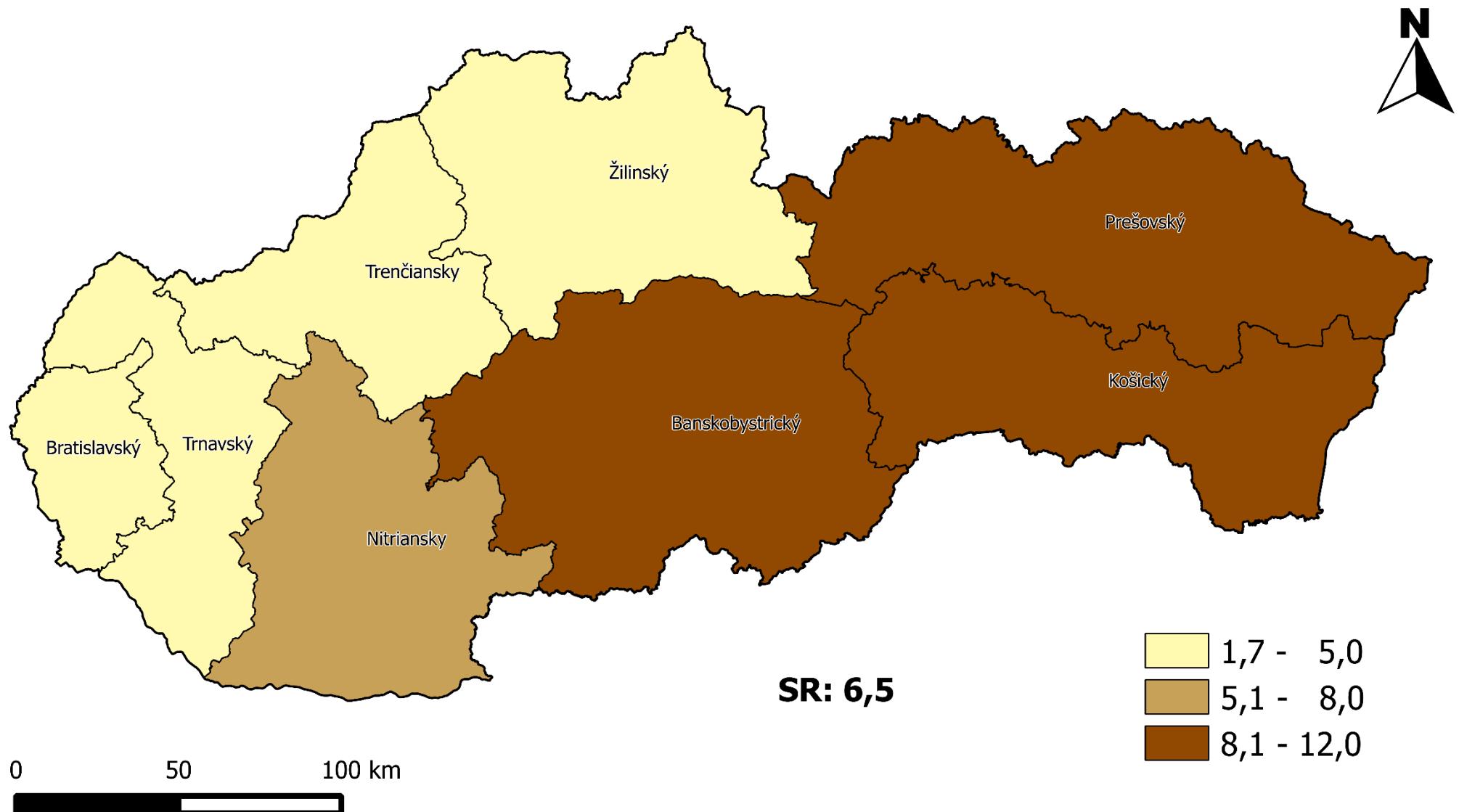
# Nerovnomernosť príjmového rozdelenia: Gini koeficient v členení podľa krajov, EU SILC 2016

*Inequality of income distribution: Gini coefficient by regions, EU SILC 2016*



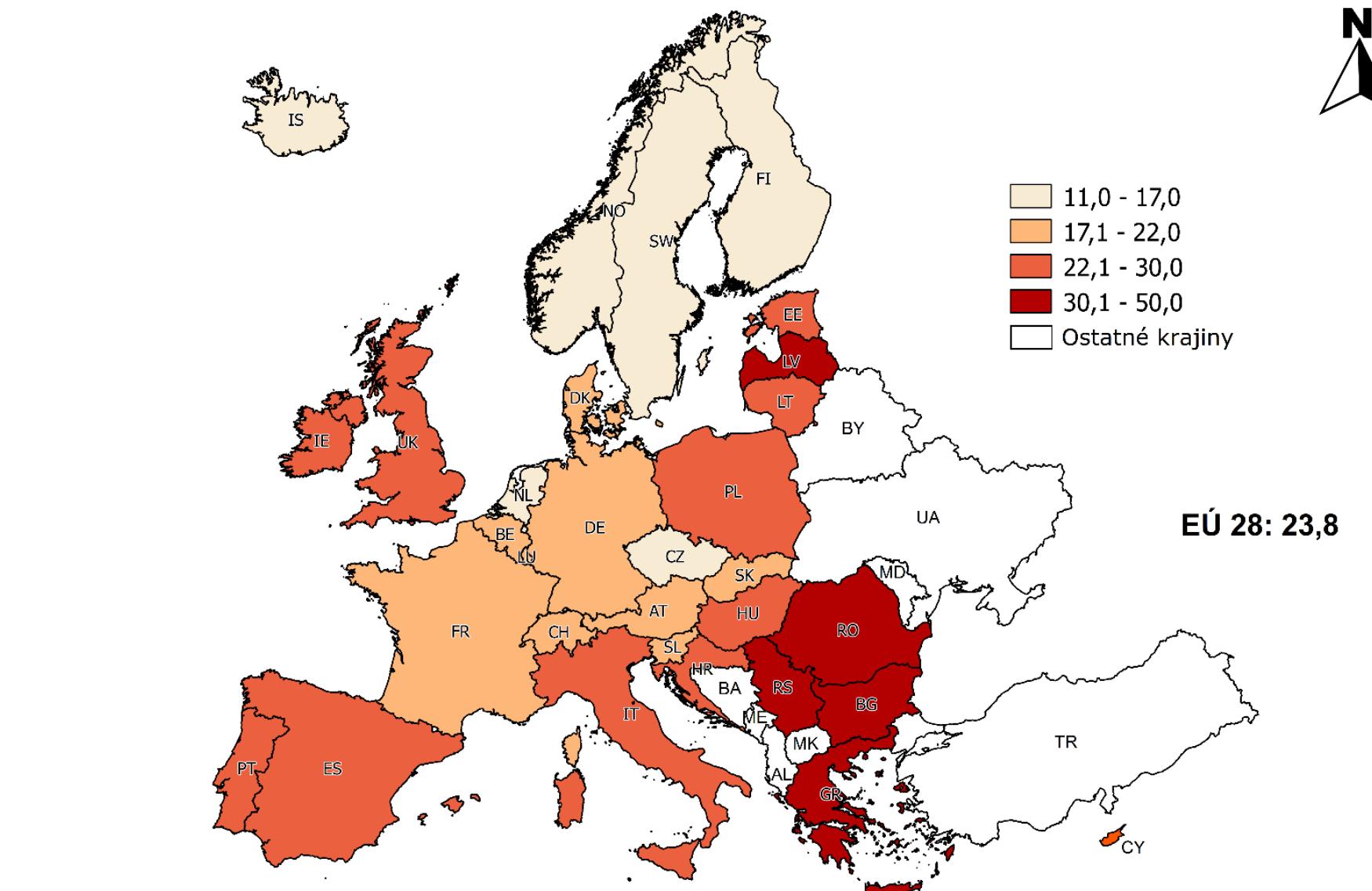
# Miera nízkej pracovnej intenzity v členení podľa krajov, EU SILC 2016

*Low work intensity rate by regions, EU SILC 2016*



# Agregovaný indikátor chudoby alebo sociálneho vylúčenia, EU SILC 2015

*Aggregate indicator of poverty or social exclusion, EU SILC 2015*



Spracoval: Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2017

Zdroj údajov: © ESRI, Eurostat